

Charitativní činnost v praxi

Štěpán Zajíček

Bakalářská práce
2022

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Štěpán Zajíček
Osobní číslo: L19052
Studijní program: B2825 Ochrana obyvatelstva
Studijní obor: Ochrana obyvatelstva
Forma studia: Prezenční
Téma práce: Charitativní činnost v praxi

Zásady pro vypracování

1. Proveďte historicko-právní vstup do řešené problematiky.
2. Zmapujte charitativní činnost ve světě.
3. Zmapujte činnost charitativních organizací v České republice.
4. Prakticky podpořte činnost vybrané charitativní organizace organizací dobrovolné sbírky a vytvořte metodiku realizace takovéto sbírky.

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. HANYCH, Pavel, ed. *Pomoc má mnoho tváří: čtvrtstoletí obnovené Diakonie*. Praha: Diakonie ČCE, 2014. ISBN 978-80-87953-06-8.
2. DAVEY, Eleanor, John BORTON a Matthew FOLLEY. *A history of the humanitarian system*. London: Overseas Development Institute, 2013. ISBN 978 1 909464 36 0.
3. FRIČ, Pavol a Tereza POSPÍŠILOVÁ. *Vzorce a hodnoty dobrovolnictví v české společnosti na začátku 21. století*. Praha: Agnes, 2010. ISBN 978-80-903696-8-9.
4. OPATRŇÝ, Michal a Markus LEHNER. *Teorie a praxe charitativní práce: uvedení do problematiky : praktická reflexe a aplikace*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Teologická fakulta, 2010. ISBN 978-3-200-01846-4.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího práce.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jan Kyselák, Ph.D.**
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce: **1. prosince 2021**

Termín odevzdání bakalářské práce: **13. května 2022**

L.S.

---

doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

---

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 1. prosince 2021

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 13. 5. 2022

Jméno a příjmení studenta: Štěpán Zajíček

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Tématem bakalářské práce je charitativní činnost v praxi. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část.

Teoretická část je věnována historicko-právnímu vstupu do řešené problematiky a přiblížení charitativní organizace působících ve vybraných státech a v České republice. Praktická část je zaměřena na průběh a realizaci charitativních sbírek ve spolupráci s Diakonií Českobratrské církve evangelické. Objasňuje průběh a realizaci vybraných sbírek a také metodiku realizace těchto sbírek. Dále jsou v této části práce zmíněny i příklady vybraných a již realizovaných sbírek. Mimo jiné je v této kapitole i přiblížena historie a struktura Diakonie Českobratrské církve evangelické.

Výsledkem práce je metodika shromáždění finančního obnosu a věcných prostředků určených pro činnost charitativních organizací. Mezi metody použité v práci patří kvalitativní výzkum v rámci teoretické i praktické části. Dále jsou použity obsahová analýza dokumentů a metoda explanace a komparace průběhů jednotlivých sbírek.

Klíčová slova: charitativní činnost, neziskové organizace, sbírky, dobrovolnictví.

ABSTRACT

The theme of the bachelor's thesis is charity work in practice. The work is divided into theoretical and practical part.

The theoretical part is focused to historically legal introduction to the discussed topic and the introduction of charities working in chosen states and in the Czech Republic. The practical part is focused on the implementation and process of charity collections in cooperation with Diaconia of Evangelical Church of Czech Brethren. It clarifies the progress and implementation of chosen collections as well as the methodology for the implementation of these collections. In this part of the thesis are also mentioned examples of the chosen, already realized collections. Among other things, the history and structure of the Diaconia of the Evangelical Church of Czech Brethren is introduced in this chapter.

The conclusion of this work is methodology for gathering financial and material funds for the activities of the charities. The methods used in this work include qualitative research in both theoretical and practical parts. Furthermore, the content analysis of the documents and the method of explanation and comparison of the progress of individual collections are used.

Keywords: charitable activity, collections, non-profit organizations, volunteering.

Na tomto místě bych rád poděkoval mému vedoucímu práce Ing. Janu Kyselákovi, Ph.D. za odborné vedení a cenné rady, které mi byly poskytnuty v průběhu zpracování bakalářské práce. Poděkování patří také mé rodině, přátelům a přítelkyni, kteří pro mne byli velkou oporou. Dále bych rád poděkoval pracovnícím Diakonie Českobratrské církve evangelické,

se kterými jsem realizaci sbírek konzultoval.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 HISTORICKO-PRÁVNÍ VÝCHODISKA ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY	12
1.1 GENEZE A VÝVOJ CHARITATIVNÍ ČINNOSTI	12
1.1.1 Počátky charitativní činnosti v římské říši	12
1.1.2 Charitativní činnost ve středověku	14
1.1.3 Charitativní činnost od dob renesance až do francouzské revoluce	15
1.1.4 Charitativní činnost od francouzské revoluce do současnosti	16
1.2 PRÁVNÍ RÁMEC CHARITATIVNÍ ČINNOSTI	18
1.2.1 Neziskové organizace	18
1.2.2 Zákon o veřejných sbírkách	19
1.2.3 Koncepce ochrany obyvatelstva	20
2 ČINNOSTI CHARITATIVNÍCH ORGANIZACÍ	21
2.1 ČINNOST CHARITATIVNÍCH ORGANIZACÍ V ZAHRANIČÍ	21
2.1.1 Charitativní organizace ve Spojených státech amerických	21
2.1.2 Charitativní organizace v Rusku	22
2.1.3 Charitativní organizace ve Francii	23
2.1.4 Charitativní organizace na Slovensku	23
2.1.5 Charitativní organizace v Německu	24
2.2 ČINNOST CHARITATIVNÍCH ORGANIZACÍ V ČR	25
2.2.1 Charita České republiky	25
2.2.2 Slezská diakonie	26
2.2.3 ADRA Česká republika	27
2.2.4 Člověk v tísni	27
2.2.5 Armáda spásy	28
3 DÍLČÍ ZÁVĚR	30
II PRAKTICKÁ ČÁST	31
4 REALIZACE CHARITATIVNÍ SBÍRKY VE SPOLUPRÁCI S DIAKONIÍ ČESKOBRATRSKÉ CÍRKVE EVANGELICKÉ	32
4.1 POPIS A STRUKTURA DIAKONIE ČESKOBRATRSKÉ CÍRKVE EVANGELICKÉ A PŘÍKLADY VÝZNAMNÝCH CHARITATIVNÍCH SBÍREK	32
4.1.1 Diakonie ČCE	32
4.1.2 Příklady vybraných charitativních sbírek	37
4.2 PRŮBĚH VYBRANÝCH CHARITATIVNÍCH SBÍREK	40
4.2.1 Průběh realizace finanční sbírky	40
4.2.2 Průběh realizace věcné sbírky	48
4.3 KOMPARACE A VYHODNOCENÍ PRŮBĚHU CHARITATIVNÍCH SBÍREK	50
4.3.1 Komparace charitativních sbírek	50
4.3.2 Vyhodnocení charitativních sbírek	51

5	METODIKA CHARITATIVNÍ SBÍRKY.....	53
5.1	PŘED SBÍRKOU	53
5.2	PŘI PRŮBĚHU SBÍRKY.....	55
5.3	PO REALIZACI SBÍRKY.....	56
	ZÁVĚR.....	58
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	60
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	67
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	68
	SEZNAM TABULEK	69
	SEZNAM PŘÍLOH.....	70

ÚVOD

Slovo charita vychází z latinského výrazu caritas neboli slitování. Charitativní činnost je tedy založena na dobročinnosti a lidumilnosti. Předně je nutné vymezit rozdíl mezi pojmem humanitární pomoc a charitativní činnost. Humanitární pomoc má ve většině případů spíše krátkodobý charakter. Je reakcí na určitý druh mimořádné události, která způsobuje utrpení obyvatelstva. Charitativní činnost má naopak dlouhodobý charakter. Většinou se vyznačuje dobrovolnými sbírkami a akcemi na pomoc lidem, kteří se nacházejí v obtížných životních situacích. Můžeme sem zařadit staré lidi, sociálně slabé, nemocné a děti. Pomoc je nejčastěji uskutečňována právě veřejnými sbírkami. Další možností pomoci je darování věcných darů nebo dobrovolná činnost, která je vykonávána zdarma pro určitou skupinu lidí či charitativní organizaci. Vzhledem k tomu, že většina charitativních organizací je neziskových a sociální pomoc potřebným je velmi náročná a nákladná, je charitativní činnost často založena právě na dobrovolnicích a finančních či věcných sbírkách. Dle nové koncepce ochrany obyvatelstva začíná být dobročinnost, neboli charitativní činnost, velmi důležitou součástí naší bezpečnosti a prostředí, ve kterém žijeme. Je tedy důležité, aby charitativní činnost nebyla upozaděna, ale byla vnímána, jako důležitá součást ochrany obyvatelstva.

Cílem bakalářské práce je vymezit místo a úlohu charitativních organizací a charitativní činnosti ve světě a v podmínkách České republiky a prakticky přispět k naplňování poslání vybrané charitativní organizace.

Teoretická část je zpracována na základě získaných informací z oblasti historie charitativní činnosti a právních norem. Dále na základě rozboru oficiálních webů charitativních organizací, odkud byla především čerpána jejich stručná historie, činnost a na jaké skupiny potřebných se zaměřují. Praktická část se zabývá charitativními sbírkami. Ve spolupráci s danými charitativními organizacemi byla vytvořena jak sbírka finanční, tak i sbírka věcná. Zde je detailně popsán způsob realizace těchto sbírek, možné komplikace a rozdíl mezi sbírkami. Součástí praktické části je dále popis metodiky sbírky dle zákona o veřejných sbírkách. V poslední řadě jsou zde uvedeny i příklady významných sbírek, které byly vytvořeny v nedávné historii.

Mezi metody použité v bakalářské práci patří:

Kvalitativní výzkum, který byl použit v rámci teoretické i praktické části. Cílem kvalitativního výzkumu je šetření, analýza a interpretace získaných informací.

Obsahová analýza, která byla použita v rámci analýzy dokumentů, vztahujících se k řešenému tématu. Analýzu lze charakterizovat jako proces rozložení zkoumaného jevu na jednotlivé části, které jsou následně součástí dalšího výzkumu.

Explanace byla použita v případě popisů průběhu a realizace charitativních sbírek. Tato metoda se zabývá logickou rekonstrukcí či pochopením nějakého jevu nebo procesu.

A v poslední řadě metoda komparace, která byla využita v rámci porovnání jednotlivých sbírek. Komparaci lze charakterizovat jako porovnávání dvou různých jevů nebo objektů (Strohmandl, 2017).

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 HISTORICKO-PRÁVNÍ VÝCHODISKA ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY

Charitativní činnost je nutné zasadit do širšího kontextu. Dle Pospíšila (2002) charitativní činnost (či služba) vychází z křesťanství a vztahu Boha a člověka. Tak jako se skloní Bůh před člověkem, charitativní pracovník se skloní před potřebnými. V rámci právního východiska je nutné charitativní činnost vnímat z pohledu nestátních neziskových organizací, které vznikly za účelem pomoci druhým.

1.1 Geneze a vývoj charitativní činnosti

Jak již bylo naznačeno výše, základy charity a její činnosti je nutno hledat na počátku křesťanství. Vše vychází z ideologie Ježíše Krista: lásky k bližnímu svému. Byl změněn vztah k trpícímu člověku. Všichni jsou si rovni, ať už je člověk malomocný, slepý, hluchý nebo ochrnutý, všem Ježíš pomáhá, bez ohledu na jeho fyzický i duševní stav. Již v raných dobách křesťanství se nám rýsovaly dva druhy dobročinnosti: soukromá a veřejná.

Soukromou dobročinnost lze chápat jako pomoc svým nejbližším, kde je dotčený bezprostředně vystaven utrpení toho druhého a je mu nucen pomoci. Ať už kvůli svým pocitům nebo svědomí.

Dobročinnost veřejná byla organizována církví jako takovou. Mimo interpretace Božího slova, byla programem církve také pomoc druhým. Ta byla součástí bohoslužeb, kde věřící přinášeli dary peněžní či naturální, přičemž tyto dary šly buď na chod církve, nebo na pomoc potřebným. Biskup rozhodoval o tom, komu a na co dary budou určeny. Někdy se pořádaly takzvané hody lásky, kde chudí byli pozváni na hostinu do domů zámožnějších (Vašek, 1941).

1.1.1 Počátky charitativní činnosti v římské říši

Prvním orgánem, který vykonával charitativní činnost, byli především **biskupové** daného města. U nich se shromažďovaly dary a následně rozdělovaly potřebným. Jejich pomocníci byli jáhnové, lidé pověřeni biskupem vykonávat charitativní činnost. Počet jáhnů byl závislý na velikosti města. Jejich hlavním úkolem bylo mít přehled a dobře znát chudé dané části města, které měli ve své kompetenci. Vedli jejich seznam a spravedlivě rozdělávali dary potřebným.

Již cca v roce 250 n. l. bylo za papeže Cornelia v Římě podporováno přes 1500 chudých. Mimo nemocné, to byli hlavně sirotci a vdovy, kdo v největší míře dostávali podporu. Církev se o sirotky také starala řádnou výchovou, pomáhala i pocestným a cizincům, kteří se ve městech ocitli daleko od domova. Jáhnové, i přes velké nebezpečí, pomáhali odsouzeným trestancům, ať už duchovní podporou, či nošením jídla, což bylo následně tvrdě zakázáno císařem Liciniusem ve starověkém Římě. Je na místě k těmto činnostem také zařadit péči o zesnulé. Církev se starala o ty, kteří neměli na řádný pohřeb nebo neměli žádné příbuzné. Toto se obzvláště projevovalo v dobách moru, kde byli lidé utěšováni, že o ně bude postaráno i po jejich smrti.

V počátcích křesťanství měla charita univerzální ráz. Nezaměřovala se pouze na vlastní území Říma a jen na věřící, ale pomáhala i lidem nevěřícím a obyvatelům vzdálenějších zemí. Působila například svou činností v Palesatině, která v té době byla postihnuta velikou bídou. Vše nebylo jen pozitivní, nemalý počet chudých charitu zneužívalo a využívalo ji k živobytí, aby nemuseli nic dělat. Ne každý byl také ochoten pomáhat a církev musela na příspěvcích dost lpět.

Povolením křesťanství Konstantinem Velikým v roce 313 se toho na základech charity a její činnosti mnoho nezměnilo, pár rozdílů se však našlo. Zejména zmizela opatrnost a zakrývání pomoci. Charitativní činnost mohla být již veřejná a tedy i o dost intenzivnější. Činnosti se také čím dál více projevovaly v zákonodárství. Bylo například zakázáno mučení dlužníků. Povolení křesťanství však nemělo vždy jen pozitivní účinky. V době, kdy křesťanství nebylo povoleno, se k němu přidávali jen ti nejvěrnější. Po osvobození se ke křesťanství hlásilo víc a víc lidí, až to přerostlo ve formu módního požadavku. Vstupovali, jen aby se přizpůsobili prostředí, i když měli odlišné názory. Využívali tak dobročinnost církve, přestože ji nepotřebovali.

V této době začaly vznikat i první charitativní ústavy, kde pracovali vyškolení pracovníci, díky kterým dobročinná pomoc získala vyšší úroveň. Příkladem takového ústavu může být **Xenodochium**. Zařízení, sloužící pro cizince a pocestné, kteří zde dostávali jídlo a nocleh. Bylo také uplatňováno pro nemocné. Mezi další zařízení také patřilo takzvané **Brefotrofium**, určeno pro pomoc malým dětem, které byly v té době dost často odkládány. Své využití mělo i pro chudé rodiny, které nedokázaly uživit své děti. Dále byly zřizovány sirotčince (Orfanotrofia), zařízení pro ošetřování nemocných nebo chudobince pro nejchudší vrstvu lidí.

Charitativní činnost však nebyla cílena jen na obyvatelstvo, ale i na vojska a válečné konflikty. Kolem roku 400 n. l. římské vojsko zajalo přes 7000 Peršanů při Římsko-perských válkách. Zajatci trpěli hladem, a tak římský biskup vyhlásil finanční a potravinovou na podporu zajatců. Biskupu ze Sergiopolu se cca o 150 let později podařilo vykoupit okolo 12 000 zajatců za války proti Peršanům.

Osvobození církve také změnilo způsob rozdělování sbírek. Část byla pro biskupa, něco na opravu kostela nebo pro duchovenstvo. Dary však nemusely být jen peněžní či naturální. Zamožní lidé či dokonce císařové často darovali církvi nemovitosti ve formě rozsáhlých statků. Z výdajů těchto statků se následně platily výdaje spjaté s církví (Vašek, 1941).

1.1.2 Charitativní činnost ve středověku

V dobách raného středověku, okolo 6. a 7. století, se křesťanství a charita začala šířit i dál do dnešní Evropy, nejvíce v zemích dnešní Francie. Za šíření byli odpovědní biskupové, kteří se snažili o zavedení péče o chudé a nemocné i v jiných zemích. Ve Francii však křesťanství ještě nebylo tak rozšířeno a oblasti spadající pod biskupy byly velké a rozptýlené. Vznikly tedy samostatné farnosti, jako správní jednotky spadající pod biskupa.

Charitativní činnost a dobročinnost církve ve velké míře pomohla od velikého úpadku Říma, kde okolo 6. – 7. století probíhal masivní úpadek císařské moci. Probíhal vandalizmus, pustošení venkova a ničení hospodářského života měst. Císařové začali být bezmocní a duchovní, hmotné a finanční prostředky církve se staly jedinou možností na přežití. Byly zřizovány pohostinství pro chudé a nemocné. Koncem 8. století bylo v okolí Říma přes 20 diakonií. Diakonie byla podobná zařízení, jako dříve zmíněné Xenodochie. Hlavním rozdílem bylo, kromě lůžek pro bezdomovce a nemocné, dát chudým alespoň jednou týdně možnost koupele. Chudí dále dostávali almužny v naturáliích, avšak pouze ti, kdo byli zapsáni v seznamech (matricích).

Na rozdíl od počátků křesťanství, kde hlavním těžištěm charitativní činnosti byl biskup, se ve středověku tato činnost přesunula na **kláštery**. Ty živily a ubytovaly na stovky nejchudších lidí. Potraviny byly dodávány především dobrovolnou činností, ale i nařízením.

Například němečtí rytíři měli přikázáno, že si zbytky ze svého jídla nesmí schovávat, nýbrž je rozdat chudým. Již v této době se středověká charita starala o to, aby výtěžky z dobrovolnictví šly mezi lidi skutečně potřebné a zaměřovala se na rozlišování podvodníků.

Dále začaly vznikat takzvané **hospitály** (špitály). Ty opět sloužily primárně pro pomoc chudým, nemocným, sirotkům a pocestným. Neměly však kapacity, jako v té době kláštery, ale byly určeny spíše pro 5 až 10 potřebných.

Výdaje hospitálů se řešily různě. Některé měly velmi schopnou správu, kde v mnoha případech stál za hospitály mocný a zámožný řád. V horších případech neměly prostředky na to, aby mohly uživit své chudé a tak jejich počty musely snižovat.

Středověk je do značné míry charakterizován pohromou moru, malomocenství a spoustou dalších chorob, kde byla dobrovolnická činnost maximálně uplatňována při pomoci nemocným. To mělo za následek úmrtí velkého počtu duchovenstva, které se dostávalo do přímého kontaktu s nemocnými při jejich ošetřování. Byly zřizovány speciální špitály pro nemocné, ve kterých pracovali dobrovolníci, kteří si byli vědomi vážného rizika nakažení. V 11. století, na území dnešní Francie, vznikaly první speciální ústavy pro slepce a o cca 400 let později i pro duševně postižené.

Dalším hlavním tématem, jako v každé jiné době, byla péče o sirotky a opuštěné děti. Děti byly nejčastěji umisťovány v příslušných hospitálech. Pokud dítě nebylo možné nikam umístit, bylo svěřeno do péče jednotlivcům. Mezi další činnosti charity ve středověku patřilo vykupování zajatců a otroků, především z křížových výprav. Tak jako dříve, i zde byla stále uplatňována pomoc a péče o pocestné. Docházelo i k finanční pomoci potřebným, jelikož pouhá neúroda mohla kohokoliv dostat do silné finanční tíže. Podporovala se i snaha pomoci dívkám, které se daly na cestu prostituce, kde se usilovalo o jejich návrat k normálnímu životu (Vašek, 1941; Messina, 2005).

1.1.3 Charitativní činnost od dob renesance až do francouzské revoluce

Čtrnácté století bylo provázeno náznaky krize v charitativní činnosti. Člověk byl hodnocen podle toho, jak je úspěšný ve společnosti. Chudí a nemocní byli v dřívějších dobách bráni jako ztělesnění trpícího Ježíše Krista. Pro renesanční dobu bylo na tyto lidi nahlíženo spíše opačně. Pokud byl člověk chudý a nemocný, byl označován za lenocha, podvodníka, dokonce i potenciálního zločince. Tento trend pronikl i do charitativních organizací a nemocnic, čímž došlo k jejich úpadku. Města se sice dále v menší míře starala o své potřebné, odvracela se však od lidí, kteří byli odjinud. I vysoko postavené duchovenstvo upíralo své prostředky spíše na zábavu, než na pomoc potřebným. Za tento úpadek byla církev silně kritizována německým reformátorem **Martinem Lutherem**.

Podle Luthera by se církve měla začít více věnovat duchovním záležitostem, což se týkalo i sociální péče. Humanista **Juan Luis Vivés** navrhoval, aby se podpora chudých organizovala stejně ve všech městech a zemích. Cílem mělo být efektivní rozlišování opravdu potřebných a lenochů, kteří pomoc využívají. Problémem však bylo vytrácení pravého ducha křesťanské charity, lásky. K tomu všemu vedla reformace k zabírání církevních majetků. Přestože charitativní činnost v této době nebyla dokonalá, církevní majetky dodávaly nemalé množství výtěžků, z toho část z nich dostávali i chudí. Církve nechávala na své půdě hospodařit malé zemědělce. Po jejím zabraní však byli zemědělci vyhnáni. Díky tomu byly města během několika let zaplaveny chudými a bezdomovci.

K obrození církve a především charity dochází až v druhé polovině 16. století. Příkladem obratu je charitativní činnost katolické církve v Kolíně nad Rýnem, která vytvořila směrnice pro prokazování dobročinnosti. Dále v Itálii, kde kvůli suchu v roce 1570 nastal veliký hlad, milánský arcibiskup věnoval veškerý svůj majetek na nákup obilí pro hladovějící. O několik let později, při pandemii moru, chodil mezi nemocnými a uděloval svátosti. Tím inspiroval i ostatních kněze k podobným činům. Mezi další významné postavy lze zařadit Portugalce **Jana Cuidada**, který stál za stvořením **Řádu milosrdných bratří**. Jan Cuidad byl voják, který se ve válce proti Turkům naučil ošetřovat nemocné. Po návratu z války si pronajal dům, ve kterém zcela sám ošetřoval nemocné a opuštěné. Několik let poté dalo město Janovi větší dům, jako výraz uznání. Janovi se okolo sebe podařilo shromáždit spolupracovníky, kteří mu v ošetřování pomáhali. Jan Cuidad v nedožitých šedesáti letech tragicky zemřel na podchlazení, když zachraňoval člověka před utopením. Jeho pracovníci v jeho práci pokračovali. O několik let poté bylo toto bratrstvo prohlášeno za Řád milosrdných bratří, pod jejichž názvem se nemocnice pojmenovávají dodnes. V 17. století dále vznikalo mnoho charitativních institucí, jako například Milosrdné sestry sv. Karla Boromejského (Pospíšil, 2002).

1.1.4 Charitativní činnost od francouzské revoluce do současnosti

Po Velké revoluci roku 1789 opět zažila charitativní činnost těžké chvíle. Za prvé byla církev silně pronásledována a za druhé se začala na péči o chudé soustředit vláda. To vyústilo ve zrušení soukromých charitativních nadací a jejich výtěžek šel na účely státu. Díky tomu byly tyto instituce v katastrofálním stavu. Následně se dobročinných sdružení opět ujaly soukromé osoby.

Císař Josef II. se na našem území zasloužil o vybudování cca 300 špitálů. Finance byly čerpány z centrálních fondů, do kterých přispívali především věřící. Období vlády Josefa II. dále vyústilo ve stavbu nemocnice, porodnice a chudobince v tehdejší Praze. Tím však problémy chudoby a nedostatečné péče o nemocné vyřešeny nebyly. Postupně se začaly objevovat názory, že než poskytovat chudým peníze, je lepší jim pomoci najít práci a přispět tak k jejich samostatnosti.

V 19. století prošla Severní Amerika a Evropa obrovským přechodem v industriální společnost. Charitativní činnost se vývojových trendů musela držet a tak vzniklo mnoho nových organizací zaměřených na zcela nové skupiny. Kupříkladu vznikaly ústavy pro vzdělávání v rámci různých profesí. V Německu také došlo k založení speciálních škol pro neslyšící, které se poté rozšířily i do českých zemí. Do roku 1916 byly tyto ústavy na našem území výhradně církevní. Celkem se v Čechách a na Moravě nacházelo přes 330 zdravotnických ústavů pro potřebné. Největší zásluhu v oblasti charitativní činnosti má v Čechách a na Moravě **A. C. Stojan**, který stál u zrodu ústřední organizace Charity, jakou známe dnes.

Díky dříve zmíněným reformacím došlo v 19. století k velkým změnám i u protestantských církví. Jako příklad lze uvést německého evangelického pastora **Theodora Fliednera**, který stál u zrodu hnutí diakonisek. Jeho spolupracovnice **Florence Nightingale** se podílela na založení první školy pro zdravotní sestry a přispěla k velkým změnám v přístupu k hygieně na zdravotnických pracovištích.

Významnou osobností ve 20. století byla na poli charitativní činnosti **Matka Tereza u Kalkaty**. Ta v roce 1950 založila skupinu **Misionářky lásky**. Tato skupina působila především v Indii.

Doposud se hlavně řešily problémy sociální. Ve druhé polovině 20. století se však začínají objevovat i jiné otázky. Kromě tradičních sociálních otázek se začal řešit mír, genderová vyváženost, ekologie, ekonomika rozvojových zemí či závislost na drogách.

V 80. letech se charitativní a humanitární pomoc dočkala veliké reformy v rámci její propagace v médiích. Během etiopského hladomoru v letech 1984 až 1985 byly humanitární a charitativní operace cíleny na přesídlování obyvatelstva z konfliktem postižené části země a na potravinovou pomoc.

A právě tato akce se stala příkladem mediálně řízené humanitární a charitativní pomoci, kde byly vybrány obrovské finanční prostředky prostřednictvím živě přenášených koncertů, jako například Live Aid či koncerty skupiny Band Aid.

V dobách komunistického režimu došlo v České republice k masivnímu poklesu zájmu o charitativní činnost. Dobrovolná činnost byla využívána ve prospěch režimu formou pacifikace občanů. Po revoluci v roce 1989 se situace zlepšila.

Příchodem demokracie začalo vznikat velké množství neziskových organizací, které působily hlavně v oblasti humanitární pomoci, sociálních služeb a ochraně životního prostředí (Pospíšil, 2002; Frič, Pospíšilová, 2010; Davey et al., 2013).

1.2 Právní rámec charitativní činnosti

V rámci právních norem je potřeba charitativní činnost začlenit do oblasti neziskových organizací, zákonu o veřejných sbírkách a Koncepci ochrany obyvatelstva, jako důležitou součást strategického prostředí.

1.2.1 Neziskové organizace

Účelem vzniku neziskové organizace není zisk, ale splnění daného společenského cíle. Příkladem může být charitativní organizace pro pomoc potřebným. Neziskové organizace zisk mají, měl by však být využit pro naplňování daných cílů. Proto není možné jakékoliv přerozdělování zisků mezi vlastníky, správce nebo zakladatele.

Neziskové organizace je možné rozdělit podle zakladatele, a to na **nestátní neziskové organizace** a **příspěvkové organizace státu** nebo jiných veřejnoprávních korporací, jako jsou kraje či obce. V tomto případě je nejdůležitější nestátní nezisková organizace, jelikož většina charitativních organizací, jako Diakonie Českobratrské církve evangelické (ČCE), Charita ČR nebo Člověk v tísni, jsou nestátní neziskovou organizací.

Nestátní nezisková organizace je určitý druh neziskové organizace, kde zřizovatelem není stát a jiná veřejnoprávní korporace, ale fyzická či právnická osoba. Jak již bylo naznačeno, nevládní neziskové organizace nejčastěji vznikají za účelem podpory potřebných. Dále mohou vznikat za účelem vzdělávání či dokonce podpory sportu, kam lze zařadit různé atletické či sportovní kluby. Mezi hlavní znaky, kromě žádného zisku, patří organizovanost, tedy jasně daná struktura organizace, samospráva, definována určeným způsobem vnitřní organizace a v neposlední řadě dobrovolnost, jelikož je účast v organizaci zcela dobrovolná.

Založení, způsob správy a zánik neziskových organizací je definován v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ten je dále doplněn zákonem o nadacích a nadačních fondech č. 526/2002 nebo zákonem č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob. Nesmíme opomenout také zákon č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech, vzhledem k tomu, že velká část charitativních organizací jsou církevní.

Zákon č. 3/2002 Sb. se také přímo věnuje evidenci účelových zařízení registrované církve, které je určené pro poskytování sociálních či zdravotnických služeb.

Pokud chceme založit neziskovou organizaci, je nutné ji založit jednou z níže uvedených forem. První formou může být **spolek**, kam kupříkladu spadá sdružení dobrovolných hasičů. Další formou neziskových organizací jsou **nadace a nadační fondy**, které se vytvářejí za dobročinným účelem. Dále sem můžeme zařadit různé **ústavy** nebo již zmíněné **účelové zařízení církví**, kam mimo jiné spadá Charita ČR a Diakonie ČCE (Hobzová, 2019; Česko, 2002).

1.2.2 Zákon o veřejných sbírkách

Veřejné sbírky jsou řešeny zákonem č. **117/2001 Sb.**, kde jsou definovány jako *„získávání a shromažďování dobrovolných peněžitých příspěvků od předem neurčeného okruhu přispěvatelů pro předem stanovený veřejně prospěšný účel, zejména humanitární nebo charitativní, rozvoj vzdělání, tělovýchovy nebo sportu, nebo ochrana kulturních památek, tradic nebo životního prostředí (dále jen „sbírka“). Sbírkou je oprávněna konat za podmínek stanovených tímto zákonem pouze právnická osoba.“* Zákon dále upravuje způsob a pravidla vytváření sbírky, jakým způsobem se oznamuje a co se v oznámení udává. Součástí je také ustanovení, jakým způsobem lze sbírku provést. Například je zde uvedena možnost shromažďování příspěvků na předem určeném účtu, jako tomu bylo při veřejných sbírkách, určené pro postižené tornádem na jižní Moravě. Mezi další uvedené způsoby patří pokladničky, prodej předmětů nebo prodej vstupenek na akce, za účelem získání příspěvku. Lze také vytvořit sbírku pomocí zpoplatněných textových zpráv. Zákon tyto způsoby detailně rozebírá a upravuje jejich postup. Dále je v zákoně uvedeno, jaké konání je považováno za přestupek. Zejména se osoby dopustí přestupku, pokud je sbírka konána bez oznámení či nebylo prokázáno její využití. Metodika realizace veřejné sbírky dle tohoto zákona bude podrobně popsána v kapitole 5 (Česko, 2001).

1.2.3 Koncepce ochrany obyvatelstva

Význam dobrovolnictví je zmíněn i v rámci **Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2025 s výhledem do roku 2030**. Konkrétně v rámci strategického prostředí, kam mimo jiné patří změna klimatu, technologická změna, diverzifikace vzdělávání či změny sídelní struktury, je zmíněna i problematika stárnutí populace a prohlubující se nerovnosti, které jsou způsobeny ekonomickými a sociálními faktory. To může vést k projevům agrese. Podle Českého statistického úřadu by se počet osob ve věku 65 let mohl do 30 let až zdvojnásobit. Vše zmíněné povede k zvyšování počtu zranitelných skupin obyvatelstva. Z toho důvodu do budoucna poroste **význam dobrovolnictví a charitativní činnosti** a zasahující složky budou muset mít připravenou efektivní strategii komunikace (Ministerstvo vnitra – GRH HZS ČR, 2021).

2 ČINNOSTI CHARITATIVNÍCH ORGANIZACÍ

Charitativní činnost se snaží zprostředkovat nejen psychologickou a sociální pomoc, ale také spirituální potřeby člověka v rámci víry. Podle publikace *Teorie a praxe charitativní práce* od Opatrného, klade charitativní činnost důraz na osobní vztah pracovníka s potřebným a je cíleně zaměřena na jedince a komunity, které vybočují z hlavních sociálních trendů daných států a jsou dost často společnostmi přehlíženy. Charitativní práce je brána jako významná součást občanské společnosti.

Charitativní činnost spojuje konkrétní lidi v samostatné organizace po celém světě. V této kapitole budou uvedeny charitativní organizace a jejich činnost. Na první pohled mohou organizace působit velmi podobně a částečně tomu tak i je. Minimálně mají společný cíl, a to pomoc potřebným. Rozdíl se však najdou, například v konkrétních činnostech organizací, v zaměření na různé sociální skupiny nebo v otázce důvodu a způsobu založení.

2.1 Činnost charitativních organizací v zahraničí

Na světě je mnoho charitativních organizací, proto není možné, aby zde byly vyjmenovány všechny. V kapitole budou uvedeny nejvýznamnější organizace vybraných zemí z celého světa.

2.1.1 Charitativní organizace ve Spojených státech amerických

Na webu *Transparent Hands* byla mezi osm největších charitativních organizací zařazena organizace **World Vision** (světová vize). *World Vision* je křesťanská charitativní organizace založena roku 1950, jejíž činnost je výhradně zaměřena na dětskou populaci a rodiny, které se nachází v těžkých sociálních podmínkách. Tato organizace pracuje v téměř 100 zemích světa, kde se snaží dětem pomoci ke kvalitnímu vzdělání, pomoci rodinám k lepším potravinám a podpořit je v hledání nových prací, kde nejsou porušovány jejich práva. *World Vision* umožňuje poskytnout pomoc vámi vybranému dítěti, kde mu lze měsíčně posílat předem stanovenou částku (*List of Charity Organizations, 2017; About Us, © 2022; Our Work, © 2022a*).

Další významnou organizací ve spojených státech je **Lutheran Services**, založen roku 1997. *Lutheran Services* je velikou sítí služeb v oblasti zdraví, lidských potřeb a pomoci seniorům. Dále pomoci rodinám ve finančních tísňích, či poskytování ubytování. Tato organizace je opět úzce spjata s vírou, v tomto případě s Lutheránskou. Je složena ze sítí asi 300 poboček po celých USA (*Lutheran Services in America: A Thriving Network, © 2022*).

Je nutné připomenout i nadaci **Americares** (složenina slova America a Cares, neboli Amerika se stará), jako jedna z největších neziskových poskytovatelů lékařské pomoci a prostředků v USA. Americares poskytuje pomoc ve více než 20 zemích třetího světa, konkrétně v Kolumbii, Tanzanii nebo na Filipínách. Organizuje vzdělávání v oblastech první pomoci a poskytuje psychologickou pomoc. Mimo dlouhodobější poskytování pomoci také reaguje na mimořádné události, ať už při tornádech, zemětřeseních či jiných živelných nebo antropogenních událostech (Where We Work, © 2022).

Poslední neziskovou organizací, která zde bude zmíněna, je organizace **United Way**. Tato charitativní organizace se převážně soustředí na výchovu, finanční podporu a zdraví. Mezi její další činnost patří také dobrovolnictví. Například organizuje akce, kde se velký počet dobrovolníků sejde a společně rekonstruuji a upravují veřejné parky, uklízejí ulice atd. Dále podporují mnoho aktivit, které se zabývají edukací menších dětí. Jako většina organizací, i tato je závislá na poskytování finančních prostředků od veřejnosti či veřejných sbírek. Z finančních prostředků kupříkladu může organizace pomoci rodinám, které nemají finance na vzdělávání svých dětí (Our Work, © 2022b; Volunteering, © 2022).

V USA se nachází nespočet dalších charitativních organizací, není však možné, aby zde byly uvedeny všechny.

2.1.2 Charitativní organizace v Rusku

Jednou z největších charitativních organizací ruské federace je **Rusfond** (Rossiyskaya pomoshch' naydena). Založena byla v roce 1996 díky programu nezávislého deníku Kommersant. Její cíl je podobný jako u ostatních organizací, tedy pomoc nemocným dětem, podpora rozvoje společnosti či vývoj lékařských technologií. Od založení tato organizace vytvořila unikátní model vybírání peněz pomocí médií. Rusfond pravidelně zveřejňuje na stránkách deníku Kommersant žádosti o pomoc, na kterých se díky médiím podílí miliony Rusů (Pomogaem pomogat, © 2022).

Další ruskou organizací, která se zaměřuje na pomoc dětem je **World Vita**. Ta díky cíleným sbírkám poskytuje pomoc dětem, které trpí vzácnými a těžko léčitelnými nemocemi. Stejně jako Rusfond, i World Vita se snaží podpořit rozvoj a modernizaci medicíny. Podobné zaměření má i organizace **Children's hospice** (Detskiy khospis) nebo **Gift of Life** (Podari Zhizn) (Okolo, © 2022).

Lze zmínit také nadaci **Vera**, která je pojmenována podle zakladatelky Very Millionshchikovy. Organizace se v současnosti věnuje podpoře hospiců.

Dále se zaměřuje na finanční a sociální podporu dětí, které mají vzácné a smrtelně nevyléčitelné nemoci. Stará se také o nákup a distribuci zdravotnického vybavení a poskytování služeb v hospicích. Mimo jiné poskytují i psychologickou pomoc smrtelně nemocným lidem (O nas, © 2022; Leading charity NGOs in Russia, 2021).

2.1.3 Charitativní organizace ve Francii

První zmíněnou francouzskou organizací bude **Secours Catholique Caritas** (Pomocná katolická charita). Tato organizace se prakticky v ničem neliší od již zmíněných organizací. Činnost je především soustředěna na chudé, lidi bez domova, lidská práva a spiritualitu, jelikož je to křesťanská organizace pod katolickou církví. Hlavním rozdílem u této organizace může být pomoc odsouzeným trestancům, ať už v rámci podpory ve vězení či v opětovném zařazení do společnosti. Nesmí zde chybět také pomoc při mimořádných událostech či podpora školství (Actions, © 2022; Prisons et personnes détenues, © 2022).

Jako další organizaci lze zmínit **Secours Populaire Francias**, která byla založena již roku 1945. Jejím cílem je boj proti chudobě a sociálním nerovnostem jak ve Francii, tak po celém světě. Na rozdíl od mnoha jiných organizací se tato snaží sdružovat lidi všech názorů, orientací či původů. Dále organizuje potravinové sbírky a sbírky oblečení (Presentation, © 2022).

Francie je také rodištěm jedné z největších humanitárních organizací na světě: **Doktoři bez hranic** (Medecins Sans Frontieres). Ačkoliv je tato práce zaměřena spíše na humanitární pomoc než na tu charitativní, je vhodné zde tuto organizaci zmínit. Jak již z názvu napovídá, Doktoři bez hranic se specializují na poskytování lékařské pomoci lidem při konfliktech, epidemiích, katastrofách či haváriích (Crisis Settings, © 2022; Charities in France, 2016).

2.1.4 Charitativní organizace na Slovensku

Největší neziskovou organizací pro pomoc potřebným na Slovensku se nazývá **Dobry anjel**. Ta pomáhá rodinám, kde jeden z členů trpí vážnou nemocí, což rodinu dostává do těžkých finančních krizí. Způsob pomoci spočívá v poskytování financí, kde vybrané peníze jsou měsíčně posílány potřebným rodinám. Každá podporovaná rodina tedy dostává okolo 130 až 140 euro měsíčně. Výhodou této organizace je, že zde každý může mít přehled o tom, kam a na co jeho darované prostředky jdou. K tomu slouží funkce anjelského účtu (Čo je Dobrý anjel, © 2022).

Další významnou organizací na Slovensku je **Člověk v ohrožení**. Mimo humanitární pomoc se věnují dlouhodobějším projektům, ať už z pohledu lidských práv, vzdělávání či rozvojové spolupráci. Organizace také úzce spolupracuje s českým Člověkem v tísní, kde společně pomáhají s opětovným zapojením lidí do společnosti, které chudoba vytlačila ze sociálních sfér. Další aktivitou je organizování slovenského mezinárodního festivalu dokumentárních filmů. **Festival Jeden svět** se zabývá globálními problémy, jako jsou lidská práva, rozvoj společnosti, mezilidské vztahy a v neposlední řadě vliv technologií na naše životy. Festival má za cíl rozvíjet a iniciovat diskuze o citlivých tématech (Kto sme, © 2022).

Poslední zmíněnou organizací na Slovensku bude **Karpatská nadácia**. Tato nezisková organizace byla založena roku 1994 a svoji aktivitu směřuje na východ Slovenska. Karpatská nadácia se opět věnuje podpoře sociálně slabších skupin, vzdělávání dětí a mládeže a pomoci lidem na trhu práce. Rozdílnou činností, oproti jiným organizacím, je zahraniční spolupráce, konkrétně s Ukrajinou. Ta je realizována různými rozvojovými projekty za cílem získávání zkušeností, ale i poskytování cenných rad v oblasti udržitelného rozvoje (O nás, © 2022a).

2.1.5 Charitativní organizace v Německu

Poslední uvedenou zemí bude Německo. Tak jako v každé zemi i v Německu je nespočet charitativních organizací a tou nejvýznamnější je organizace **Aktion Deutschland Hilft** (Německo pomáhá). Tato organizace byla založena v roce 2001 jako aliance jiných německých charitativních organizací. Cílem organizace je pomocí spolupráce efektivněji dosáhnout stanovených cílů. Mezi hlavní partnery patří Action Medeor, ADRA Německo, Arbeiter Samariter Bund (Asociace samaritánských pracovníků) a další. Jejich hlavní činností je humanitární pomoc při krizových situacích. Soustředí se však i na charitativní činnost, kde pomáhají v boji proti korupci a udržování míru v zemích třetího světa. Financování této aliance je zabezpečeno především pravidelnými dárci, kde si kdokoliv může vytvořit účet a měsíčně automaticky přispívat minimálně 5 € (Hilfsorganisationen von Aktion Deutschland Hilft, © 2022; Wir über uns, © 2022).

Jako příklad zde bude uvedena i samostatná organizace, a to **Diakonie Deutschland** (Diakonie Německo), tedy německá varianta Diakonie Českobratrské církve evangelické v České republice, která i zde spadá pod evangelickou církev. Její činnost se však v mnoha ohledech liší a to z důvodu jiných problémů, které Německo postihuje.

Názorným příkladem může být problematika migrace, kde se tato organizace soustředí na pomoc uprchlíkům v podobě nabídnutí azylu, pomoci se začleněním do společnosti a hledáním pracovních pozicí. Samozřejmostí jsou i další témata Diakonie, jako pomoc dětem nebo rodinám v těžkých situacích, zdravotní pomoc v rámci domácích hospiců či lidem bez zdravotních pojištění, kteří nemají přístup k systému zdravotnictví (Gemeinsam Flüchtlingen helfen, © 2022; Gesundheitsversorgung für Menschen ohne Papiere, © 2022).

2.2 Činnost charitativních organizací v ČR

I v ČR je řada organizací, které se věnují charitativní činnosti. V první řadě je to největší poskytovatel sociálních služeb v ČR Charita. Dále Slezská Diakonie, Člověk v tísni, ADRA a Armáda spásy. Diakonie Českobratrské církve evangelické, jakožto předmět praktické části, bude zmíněna níže v druhé části bakalářské práce.

2.2.1 Charita České republiky

Charita ČR je v současné době největším nestátním a neziskovým poskytovatelem sociálních a zdravotních služeb v ČR. Vývoj Charity lze sledovat již od počátků rozpadu Rakousko-Uherska. V té době na našem území začalo vznikat nemalé množství charitativních organizací, jako například Svaz katolické charity v Čechách. Za vývoj organizace se do veliké míry zasloužil **Antonín Cyril Stojan**, který se podílel na založení Svazu charita v Olomouci v roce 1922. Postupem času tato organizace spojovala množství menších charitativních organizací a vznikla tak rozsáhlá síť **Říšského ústředí charity milosrdné lásky v ČSR**. V období první republiky doznala Charita velkého rozvoje a po válce nejefektivněji pomohla navrátilcům z koncentračních táborů. Po nástupu komunistů k moci byla charitativní síť zrušena a nahrazena Českou katolickou charitou. Ta byla pod přísným státním dozorem a její činnost byla omezena na tisk náboženské literatury. Pád režimu započal vznik nové éry a organizace se opět mohla vrátit k pomoci potřebným. Organizace postupně nabírala tisíce zaměstnanců a od roku 2007 působí pod názvem Charita ČR (Historie Charity, © 2022).

Činnost Charity ČR se moc neliší od ostatních charitativních organizací. V našem případě je směřována ke starým lidem, rodinám s dětmi, obětem domácího násilí, bezdomovcům či zadluženým lidem (Doma, © 2022).

Dále je součástí Charity síť 81 odborných sociálních poraden, které pomáhají klientům s nástrahami denního života, od pomoci při jednáních s úřady, přes právní otázky až po otázky vztahů. Charita také poskytuje sociální péči lidem, kteří se o sebe nedokáží postarat, ať už kvůli stáří či zdravotnímu omezení.

Její součástí jsou denní stacionáře, domovy pro seniory a chráněná bydlení. Jako další činnost je nutné zmínit i hospicovou péči, která se soustředí na umírající. Činnost Charity ČR není soustředěna jen na území České republiky, ale i do zahraničí, kde především organizuje humanitární pomoc v případě živelných pohrom, epidemií či válečných konfliktů a spolupráci v rozvojových zemích formou sociálních prací, zemědělství nebo například rozvoje podnikání (Sociální služby, © 2022; Humanitární pomoc, © 2022; Rozvojová spolupráce, © 2022).

2.2.2 Slezká diakonie

Slezská diakonie je nestátní nezisková organizace působící převážně v Moravskoslezském kraji. O založení organizace se nejvíce zasloužil Ing. Česlav Santarius, který se později stal ředitelem. Slezská diakonie vznikla za úzké spolupráce s Diakonií Českobratrské církve evangelické. V roce 1990 byla Slezská diakonie definována jako samostatný právní subjekt, spadající pod Slezskou církev evangelickou augsburského vyznání (Počátky Slezské diakonie – rok 1990, © 2022).

Základní hodnoty, na kterých Slezská diakonie stojí, se v mnohém neliší od ostatních organizací. Je známá pro svůj osobní přístup, láskyplné vztahy, osobní růst, spolupráci a v neposlední řadě také transparentnost. Finance do této organizace proudí pomocí vícezdrojového financování, tedy ze zdrojů státní správy a samosprávy a z finančních příspěvků nadací, sponzorských darů nebo sbírek. Hlavním zdrojem financí je Ministerstvo práce a sociálních věcí, které poskytuje prostředky z finančního rozpočtu. Mezi hlavní služby a programy, kterým se diakonie věnuje, jsou lidé s handicapem, tedy lidé s různým druhem postižení, kde jim je poskytována pomoc již od narození, a to za cílem zkvalitnění denního života. Dále je činnost zaměřena na péči o seniory ve formě pečovatelské služby či domovů pro seniory. Není možné zde opomenout provázení skrz obtížné životní situace, kde se osoby mohou obrátit na různé poradny a pomoc lidem bez domova, v rámci které jsou zřizovány azylové domy. Diakonie vytváří řadu edukačních programů ve vzdělávacích střediscích a specializuje se na pomoc a podporu pěstounských rodin (Poslání a hodnoty, © 2022; Naše projekty, © 2022; Naše služby a programy, © 2022).

2.2.3 ADRA Česká republika

ADRA (Adventist Development and Relief Agency) je mezinárodní síť charitativních organizací. Jedna z nich je i v České republice, kde je ADRA charakterizována jako humanitární a rozvojová organizace, která se soustředí na okamžitou pomoc při přírodních katastrofách, ale věnuje se i charitativní činnosti, kde se snaží zlepšit způsob života lidí, kteří žijí v chudobě.

ADRA zrealizovala několik dobrovolnických center ve větších městech po celé ČR. Jejich úkolem je shromažďovat veškeré dobrovolníky a dobrovolnice, kteří pak pomáhají potřebným. Činnost je soustředěna na seniory, kde dobrovolníci dělají společnost osamělým lidem. Mohou dělat společnost dětem v dětských domovech či sociálně znevýhodněným dětem. Dále jsou dobrovolníci určeni pro pomoc hendikepovaným, kde jim umožňují kontakt s okolním světem. Výjimečnou činností ADRA Česká republika může být provozování charitativních obchodů. Ty fungují na principu věnování již nepotřebných věcí a následným nákupem věcí od jiných lidí. Výtěžek z těchto obchodů jde právě na zmíněná dobrovolnická centra a dobrovolnické aktivity. Obchody však nejsou jediným způsobem financování. Další možností jsou jednotlivé příspěvky, kde si každý může vybrat, na co své finance dává. Ať už na zahraniční projekty, na dobrovolnická centra, či na pomoc při mimořádných událostech. Darovat lze i pravidelně každý měsíc. Jak již bylo naznačeno výše, zapojit se lze i jako dobrovolník, kde si sami můžete vybrat, komu chcete pomáhat. Stačí si projít krátkým pravidelným školením (Humanitární organizace ADRA, © 2022; Dobrovolnictví, © 2022; Charitativní ADRA obchody, © 2022; Jen díky vám můžeme pomáhat, © 2022).

2.2.4 Člověk v tísni

Člověk v tísni je nestátní neziskovou organizací, která vznikla v roce 1992 sdružením skupiny válečných zpravodajů a novinářů, kteří měli velké množství zkušeností z probíhajících světových konfliktů. Tato organizace je členem Aliance 2015, což je strategická síť sedmi evropských nestátních neziskových organizací, které se soustředí na humanitární a rozvojovou pomoc.

Mimo humanitární pomoc při mimořádných událostech se Člověk v tísni zaměřuje na lidská práva. Pracovníci této organizace pracují v zemích, které jsou ovládnuty tvrdými režimy nebo v zemích, kde probíhá demokratická transformace.

Pomoc je soustředěna do oblastí východní Evropy (v současné době Bělorusko) a Jižní Ameriky, kde se věnuje postihovaným novinářům, podporování společenských aktivit a podpoře lidských práv. Práce organizace však není soustředěna jen na humanitární a rozvojovou pomoc v zemích třetího světa, ale i na charitativní pomoc v České republice.

Člověk v tísní nabízí různé typy sociálního poradenství, jak pro dospělé, tak i pro děti a mládež. Sem patří dluhové poradenství, pomoc obětem trestných činů nebo pomoc s opětovným začleněním do společnosti. Věnuje se také analytické činnosti, kde je přednostně sledováno extrémní zadlužení české společnosti. Státní zadlužení je hlavním důvodem pro vznik těžkých situací pro člověka. Organizaci se povedlo vytvořit několik nástrojů, které slouží klientům v ekonomických otázkách. Příkladem může být Index odpovědného úvěrování, jako nástroj pro pomoc při výběru půjčky (O nás, © 2022b; Sociální práce v ČR, © 2022).

2.2.5 Armáda spásy

Armáda spásy je mezinárodní nezisková křesťanská charitativní organizace, která v současnosti působí ve více než 130 zemích světa. V ČR se Armáda spásy objevila již v roce 1919. Po nástupu komunismu v roce 1950 byla její činnost zrušena. Obnovení přišlo v roce 1990, kde byla organizace registrována jako občanské sdružení. V současné době působí ve 14 městech, včetně Prahy, Opavy, Ostravy a dalších (Kdo jsme, © 2022).

Cílem Armády spásy je fyzická, sociální, morální a duchovní podpora potřebných ve všech věkových kategoriích. Vedle zdravotní a sociální péče se Armáda spásy věnuje zaměstnávání znevýhodněných. Organizace vyhledává nezaměstnaným práci v rámci veřejně prospěšných prací. Pro tyto účely je také využíván sociální podnik ReShare, ve kterém mohou nezaměstnaní najít pracovní pozici, kde mají za úkol třídit darované oblečení. Další oblastí, ve které Armáda spásy uplatňuje svou činnost, je poskytování sociálního bydlení. Cílem je pomoci bezdomovcům navrátit se do standardního bydlení. Služba je v současné době poskytována v téměř 150 bytech. Nesmíme opomenout také humanitární pomoc, kterou Armáda spásy poskytuje při mimořádných událostech. Kupříkladu se její dobrovolníci angažovali při zemětřesení na Haiti či při tsunami v Japonsku (Zaměstnávání znevýhodněných, © 2022; Sociální bydlení, © 2022; Humanitární pomoc při katastrofách, © 2022).

Financování Armády spásy probíhá opět pomocí individuálních dárcovství či v rámci spolupráce s různými partnery. Dalším způsobem financování je pravidelné pořádání akce Běžci – RunCzech. Tato akce je běžecký závod, kterého se každý rok zúčastňují stovky běžců, přičemž startovné jde na podporu této organizace (Běžci-RunCzech, © 2022).

3 DÍLČÍ ZÁVĚR

První kapitola teoretické části byla věnována historickému vymezení charitativní činnosti a to již od dob narození Ježíše Krista. Postupně byly rozebírány dějiny charitativní činnosti v době starověkého Říma i středověku, v období působení Martina Luthera a Francouzské revoluce. Byla také popsána činnost v období světových válek a komunismu až do současnosti. Ačkoliv charitativní činnost prošla od narození Krista velkým vývojem, její hlavní cíl, pomoc druhým, se nezměnil.

Druhá část první kapitoly byla věnována vymezením základního právního rámce, kde se charitativní činnost odráží především v zákonech č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících a v zákoně č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech. V této podkapitole byla podrobně charakterizována nezisková organizace a zákon o veřejných sbírkách. Zmíněna byla i nová Koncepce ochrany obyvatelstva, v rámci které bylo zjištěno, že význam dobrovolnictví a charitativní činnosti do budoucna poroste, vzhledem k problematice stárnutí populace a prohlubování nerovností.

Poslední část teoretické části byla zaměřena na výčet jednotlivých organizací, které se charitativní činnosti věnují. Nejprve zde byly uvedeny organizace z různých zemí světa. A v části druhé byly uvedeny charitativní organizace v České republice. Zmíněna byla jejich stručná historie a činnost. Většina organizací se zabývá humanitární činností, zde však byla do velké míry rozebrána právě činnost charitativní. Ačkoliv se na první pohled může zdát, že většina těchto organizací může působit velmi podobně, rozdíly zde jsou. Často se zabývají jinou cílovou skupinou nebo pomoc zajišťují jiným způsobem. Cílovou skupinou téměř všech organizací jsou senioři, postižení a lidé ve finanční tísní. Rozdílem může být například začlenění bývalých trestanců do kolektivu, či naopak pomoc obětem trestných činů. Německé charitativní organizace se věnují pomoci uprchlíkům. Zajištění pomoci probíhá skrz pravidelné dárcovství, benefiční závody a akce nebo pomocí provozování různých charitativních obchodů a dílen.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 REALIZACE CHARITATIVNÍ SBÍRKY VE SPOLUPRÁCI S DIAKONIÍ ČESKOBATRSKÉ CÍRKVE EVANGELICKÉ

Ve spolupráci s Diakonií Českobratrské církve evangelické (dále jen ČCE) proběhlo zpracovávání finanční a věcné sbírky.

4.1 Popis a struktura Diakonie Českobratrské církve evangelické a příklady významných charitativních sbírek

Diakonie ČCE svou činností pomáhá značnému počtu lidí s různými problémy. K tomu, aby organizace mohly plnit svou činnost, potřebují finance, které jsou vybírány formou charitativních sbírek.

4.1.1 Diakonie ČCE

Diakonie ČCE je hned za Charitou ČR druhým největším poskytovatelem sociálních služeb v ČR. Již přes 30 let pomáhá lidem v těžkých životních situacích.

Historie Diakonie

Počátky současné české diakonie sahají až do druhé poloviny 19. století, kde protestantské církve, ze kterých vychází Českobratrská církev evangelická, byly i přes vydání tolerančního patentu na pokraji vymřeni. První střípky Diakonické práce byly přeneseny z Německa, kde v té době působilo diakonické středisko Theodora Fliednera. V tomto středisku se mnoho mladých žen nechávalo zaměstnat. Po několika letech se jedna z nich rozhodla v Ledčicích zřídit opatrovnu pro malé děti. Brala si také inspiraci z vybudování prvního sirotčince farářem Šubrtem. Dále byl v Čáslavi založen dobročinný spolek paní a dívek, který byl zaměřený na chudé. Dodnes je tam jedno z hlavních středisek Diakonie ČCE.

Stále však tato střediska fungovala na základě menších skupin dobrovolníků. To se změnilo na počátku 20. století, kdy se sociální práci začala zabývat celá ČCE. Ta si brala velkou inspiraci od evangelických církví v Německu, ale i od české katolické církve. V roce 1903 se sešel přípravný výbor pro ustanovení České Diakonie. Pár dní poté byla zvolena první diakonka, která se vzdělala v Německu. Téhož roku byly zpracovány první zásady Diakonie. Hlavním účelem bylo zřízení útulků, sirotčinců a pomocí diakonek pomáhat nemocným a chudým. Prvním člověkem, který řídil Českou Diakonii přes 20 let, byl Adolf Novotný.

Ten mimo jiné začal dbát na propagaci, v rámci které se začaly vydávat periodika České Diakonie. V roce 1912 se Česká Diakonie přestěhovala do nového ústředí na pražských Vinohradech, kde sídlí dodnes.

Během okupace v roce 1939 byla Česká Diakonie přesunuta pod Ústředí sociální a zdravotní péče. Toto ústředí bylo sdružující institucí pro všechny sociální organizace v tehdejší Protektorátu. Po válce Česká Diakonie dostala pod svou správu nemocnici a dětskou ozdravovnu. V 50. letech s příchodem komunismu však přišel dočasný konec České Diakonie a v roce 1959 byla Československou vládou její činnost kompletně zakázána a její majetek přebral stát. K obnovení Diakonie došlo až v roce 1989, k čemuž dopomohl rozpad totalitního režimu. Diakonie ČCE vznikla usnesením vedení ČCE 1. června roku 1989.

Po obnovení činnosti se na místě ředitele Diakonie ČCE postupně vystřídal pět generálních ředitelů: Karel Schwarz, Pavel Vychopeň, David Šourek, Petr Haška a v současné době je ředitelem Diakonie Jan Soběslavský (Hanych, 2014).

Organizační členění a orgány Diakonie

Prostřednictvím svých organizačních jednotek Diakonie ČCE realizuje svou činnost. Základní organizací celé Diakonie je **ředitelství** (samostatným názvem Diakonie ČCE se myslí právě ředitelství). Tato jednotka se stará o naplňování úkolů a poslání organizace. Dále řídí a koordinuje ostatní organizační jednotky. Činnost, právní postavení a uspořádání je ukotveno v Řádu diakonické práce (dále jen ŘDP).

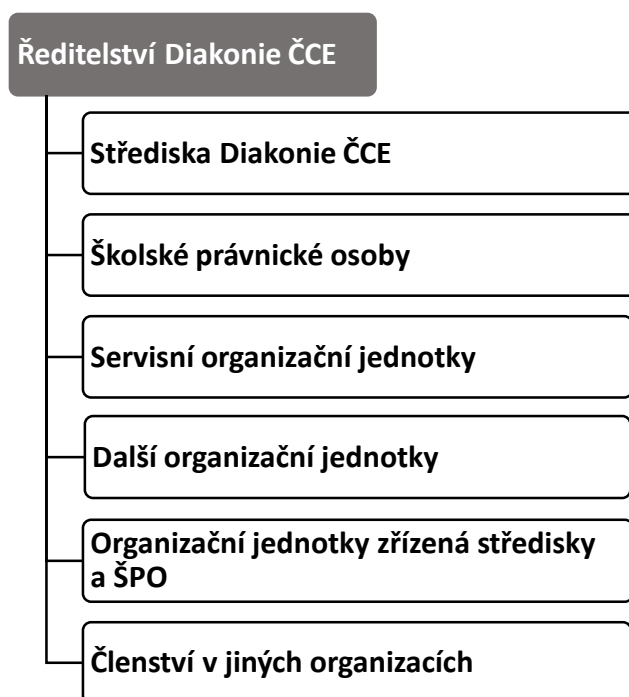
Další organizační jednotkou, která slouží k naplňování poslání Diakonie, jsou **Střediska Diakonie ČCE**. Středisko je kompletně součástí jak Diakonie, tak i samotné Českobratrské církve evangelické. V rámci zákona o církvích a náboženských společnostech je Středisko právnickou osobou. Svou činnost a úkoly naplňují střediska v souladu se strategickým plánem Diakonie. Tak jako ředitelství, i samostatně zřizovaná střediska se řídí ŘDP. Celkově se na našem území nachází 25 středisek ve všech krajích. Mezi střediska například patří Středisko Střední Čechy, Středisko humanitární a rozvojové spolupráce, Středisko Vsetín, atd.

V rámci školského zákona Diakonie ČCE také zřizuje **Školské právnické osoby**, které patří mezi další organizační jednotky Diakonie. Školské právnické osoby především uplatňují svou činnost v rámci vzdělávání dětí, ale i dospělých. Pod Diakonii ČCE patří celkem osm školských právnických osob, kam patří základní, mateřské a zvláštní školy.

Diakonie ČCE zřizuje pro své podpůrné služby **Servisní organizační jednotky**. Ty svou činnost vykonávají na základě správní rady Diakonie, ale mohou i mimo strukturu organizace.

Diakonie ČCE v rámci plnění svých poslání může zřídit i další **organizační jednotky**. Stejně tak mohou zřídit i **organizační jednotky jednotlivá Střediska a Školské právnické osoby**.

Všechny tyto organizační jednotky se mohou také stát i **členy jiných organizací**, v případě, že je to prospěšné pro činnost Diakonie (Diakonie ČCE, 2021).

Obrázek 1 Organizační členění Diakonie ČCE

Zdroj: vlastní zpracování dle Diakonie ČCE, 2021

Z pohledu jednotlivých orgánů patří mezi ten nejvyšší **Správní rada**. Ta zejména zodpovídá za její činnost a jedná jménem organizace navenek. V rámci Správní rady je volen předseda, který je zároveň ředitelem Diakonie. Hlavní cílem rady je návrh strategických plánů, správa a realizace určitých strategických rozhodnutí.

Dalším orgánem je **Dozorčí rada**, která především slouží jako kontrolní a poradní orgán Diakonie a je volena synodní radou ČCE (výkonný orgán církve). V rámci jednotlivých středisek je zřízena samostatná **Dozorčí rada Střediska**. Mezi další orgány jsou zařazeni příslušní ředitelé, kde je na nejvyšší úrovni **ředitel Diakonie**. Dále pak ředitelé jednotlivých středisek, ředitelé školských právnických osob. Nesmíme opomenout **Radu školské právnické osoby** a **Školskou radu**.

Posledním, neméně důležitým orgánem, je Shromáždění Diakonie, kde se scházejí jednotliví zástupci organizačních jednotek a projednávají záležitosti Diakonie ČCE (Organizační řád Diakonie ČCE, 2021).

Činnost a projekty Diakonie

Mezi základní činnost diakonie patří **pomoc lidem s postižením**. K tomu jsou využívány ambulantní služby (centra denních služeb, denní stacionáře), které poskytují postiženým lidem základní péči a stravu. Diakonie sama určuje, do jaké kategorie postižení lidé patří (stanový míru postižení), do jakého zařízení budou zařazeni a jakou asistenci budou potřebovat. Podle postižení diakonie rozlišuje tři typy bydlení:

- týdenní stacionáře,
- chráněné nebo podporované bydlení (s lehčím postižením),
- domovy pro lidi s postižením (se silným postižením),
- dočasná (přechodná) bydlení, které jsou chápány jako mezistupeň mezi bydlením vlastním,
- chráněné dílny a pracoviště jako jsou čajovny, restaurace či výroba keramiky a tkalcovských výrobků.

Další skupinou, na kterou Diakonie soustředí svou činnost, jsou **senioři**. Konkrétně ti, co se z různých důvodů o sebe již nedokáží postarat. K tomu slouží opět speciální pobytová zařízení určené pro seniory. V těchto domovech senioři bydlí a mají nepřetržitě k dispozici určené pracovníky. Dalším druhem pobytových zařízení jsou týdenní stacionáře, kde senioři pobývají pouze na týden a o víkendech jsou třeba u svých rodin. Stacionáře mohou být i pouze denní, kde senioři pobývají pouze přes den a na večer se vracejí do svých domovů. Všechny tyto zmíněné zařízení zajišťují i pomoc lidem s demencí.

Diakonie dále nabízí **pomoc lidem v obtížné situaci**. Pro tyto účely jsou zřízena různá azylová bydlení či domovy na půl cesty určeny pro mladé lidi. Dále Diakonie zřizuje poradny, které slouží pro lidi nacházející se v krizových situacích. Do těchto poraden může kdokoliv přijít a požádat o jakoukoliv pomoc, ať už právní, otázky v rámci pracovních poměrů, sociální či otázky ohledně dluhových pastí. Dalším konkrétním příkladem může být pomoc při narození postiženého dítěte, kde vyškolené pracovnice docházejí do domácností a poskytují rady a psychickou podporu. Je namístě též zmínit i aktivizační služby.

Ty jsou určeny mladým rodinám s dětmi, kde jsou připravovány na zvládání situací společenského života.

Další, neméně důležitou činností, je **pomoc umírajícím**, tedy v paliativní péči. K tomu slouží specializovaná zařízení hospicy, ve kterých se o umírající pečují. K doprovázení při umírání jsou však připraveni i pracovníci ošetrovatelských a pečovatelských služeb, například v rámci domovů pro seniory.

Diakonie ČCE organizuje nespočet různých projektů, jako je organizace humanitární pomoci do zahraničí v rámci Pomoci cizincům v nouzi, Diakonie pro Afriku, projekty pro pomoc postiženým, jako je LifeTool nebo projekt Nový domov (ten bude blíže představen v podkapitole níže) a projekty určeny pro seniory, kde lze uvést projekt Pořád jsem to já. Blížší popis jednotlivých projektů Diakonie viz tabulka 1 níže (Diakonie ČCE, 2010).

Tabulka 1 Projekty Diakonie ČCE

Název projektu	Cíl
LifeTool	Propagace asistivních technologií pro pomoc lidem s postižením a stárnoucím osobám. Aplikace technologických a medicínských poznatků, určeny pro vývoj pomůcek, které jsou šité na míru pro potřebné. Příklady: počítač ovládaný očima, simulátory jízdy na vozíku, upravené klávesnice, software pro výuku dětí, atd.
Bydlení seniorů	Projekt Bydlení seniorů zkoumá podmínky jejich života ve vlastním prostředí.
Pořád jsem to já	Projekt poukazoval na přispívání médií v rámci vytváření negativních postojů ke stáří a kladl důraz na přípravu na stáří.
Humanitární pomoc	Již od roku 1997 Diakonie ČCE poskytuje pomoc postiženým záplavami. V mnoha zařízeních byly také zřízeny ubytovny pro evakuované osoby a v roce 2002 bylo v Praze zřízeno Povodňové koordinační centrum.
Pomoc cizincům v nouzi	Pomoc cizincům v nouzi je projektem, který se především zabývá prací s migranty. Diakonie působí v uprchlických táborech po celém světě a stará se o rodiny azylantů.
Bud' sousem	Tento projekt vychází z pomoci cizincům v nouzi. Jeho cílem je pomoc cizincům v rámci začlenění do komunity a navázání vztahů v místě nového bydliště.
Diakonie pro Afriku – pomoc sirotkům	Diakonie především pomáhá dětem, kterým zemřeli rodiče na AIDS. Osirelé děti se stávají obětmi zneužívání a násilí. Snahou je najít individuální řešení, které by mělo pomoci dětem zůstat alespoň se zbytkem širší rodiny a vytvořit podmínky pro výchovu a vzdělávání.

Zdroj: vlastní zpracování dle Diakonie ČCE, 2010

4.1.2 Příklady vybraných charitativních sbírek

Charitativní sbírky jsou nedílnou součástí jakékoliv charitativní organizace a jsou nezbytné pro charitativní činnost jako takovou. Sbírký však nemusejí pořádat jen organizace, může je pořádat kdokoliv, od jednotlivců až po velké společnosti. Níže je uvedeno několik příkladů. Tyto sbírky byly vybrány z důvodu demonstrace důležitosti jednotlivých finančních sbírek. A to pro sociálně slabší jedince, pro lidi s postižením, ale i jako rychlá reakce na mimořádnou událost.

Sbírký na pomoc zasaženým tornádem na jižní Moravě

Ve večerních hodinách 24. června roku 2021 byla zasažena oblast Hodonínska a Břeclavska tornádem. Zasaženo bylo několik obcí včetně části města Hodonín. Tornádo si vyžádalo miliardové škody na majetku, stovky zraněných a šest mrtvých. Tato katastrofa vzbudila velkou pozornost mnoha charitativních a humanitárních organizací, které ihned zareagovaly a vyhlásily sbírky na pomoc při obnově území. Tyto sbírky fungovaly na jednoduchém principu, kdy kdokoliv mohl poslat jakoukoliv částku na příslušný bankovní účet různých organizací nebo šlo využít systému Dárcovské SMS (dále jen DMS). Jednorázová DMS se vždy zasílá na jednotné číslo v daném tvaru, ve kterém se pouze doplňuje částka, kterou chceme zaslat. Ze zasláné částky si pouze operátor strhne cca 1 korunu na pokrytí technického zajištění. Právě pomocí DMS a vyčleněných bankovních účtů se podařilo za jeden týden vybrat téměř 1 miliardu korun. Nejvíce se o to zasloužily Diecézní charita Brno, kam lidé zaslali více než čtvrt miliardy a Nadace Via, která dokázala vybrat přes 200 miliónů korun. Do této akce se zapojil bezpočet dalších organizací, jako například Člověk v tísni, Český červený kříž (dále jen ČČK) a Diakonie ČCE, která jako jedna z prvních zaslala finanční podporu na Hodonínsko. Dále se zapojila dárcovská platforma Znesnáze21, Nadace Partnerství a Konto Bariéry. O rozdělení všech vybraných financí byla iniciována schůzka s organizátory sbírek kvůli dohodě a postupu v rámci rozdělování peněz. Přehled celkových příjmů jednotlivých organizací je shrnut v tabulce 2 (k roku 2022 některé organizace sbírky neukončily vzhledem k stále probíhajícím pracím na obnově postiženého území).

Česká televize uspořádala benefiční koncert, v rámci kterého diváci přispěli opět formou DMS. Díky koncertu se podařilo vybrat dalších 10 miliónů korun. Koncertu se zúčastnilo množství známých skupin a autorů (*ČT uspořádala Koncert pro Moravu, 2021; Jednorázová DMS ©2022; Haluza a Sedláčková, 2021*).

Tabulka 2 Přehled vybraných financí jednotlivých organizací

Název organizace	Vybraná částka [Kč]
Diecézní charita Brno	363 591 193
Nadace Via	249 000 000
Člověk v tísni	177 900 000
ČČK	120 500 000
Diakonie ČCE	25 300 000
Znesnaze21	11 849 332

Zdroj: vlastní zpracování dle Celé Česko na pomoc obcím..., 2021; Vyhlášíme sbírku na pomoc lidem..., 2021; Červnové tornádo v ČR..., 2021; Jak pomáháme lidem..., 2021; Pro Moravu, 2022; Pomoc po tornádu, © 2022

Tříkrálová sbírka

Každý rok Charita ČR pořádá jednu z největších charitativních akcí na našem území a to Tříkrálovou sbírku. Přes 70 tisíc dobrovolníků pomocí koledování vybírají do kasiček peníze. Například v roce 2022 bylo vybráno necelých 140 milionů korun. Každý rok koledníci chodí po ulicích a do rodinných domů a prosí o příspěvek pro potřebné. Sbírkou v podobě koledování většinou vykonávají malé děti, vždy však s doprovodem dospělé osoby s patřičnou legitimací a povolením, které musí na vyžádání předložit. Pokladničky, do kterých se peníze vybírají, musejí být zabezpečeny a jejich čísla musí souhlasit s čísly kolednických průkazů. Pokladnička je dále také zabezpečena pečetí a razítkem příslušného obecního úřadu. Na průkazu koledníka jsou potřeba podpisy odpovědných osob a razítko místně příslušné Charity. Tříkrálová sbírka neprobíhá pouze ve formě koledování. Lze podpořit i online platbou, a to buď na specifické, předem určené účty či formou DMS různých částek. Jakým způsobem jsou vybrané finance rozděleny, je předem dáno:

- 65 % prostředků se vrací charitám,
- 15 % prostředků je uloženo na diecézní projekty,
- 10 % prostředků je uloženo na krizových fondech (ty jsou určeny na řešení mimořádných událostí),
- 5 % prostředků je využito na projekty Charity ČR,
- dalších 5 % pokryjí náklady sbírky.

Na co jsou vybrané finance využity, musí jednotlivé Charity dát vědět předem. Například výtěžek Tříkrálové sbírky Charity v Uherském Hradišti, má být využit na pomoc občanům v nouzi, dále podporu hospicové péče, ale také doplnění vozového parku. Jiné charity využívají vybrané finance na výstavbu nových komunitních center či pro pomoc rodinám, seniorům a dětem v jiných zemích.

Tradičně se také každý rok koná Tříkrálový koncert, který Charita ČR pořádá jako poděkování všem zúčastněným, přičemž během něj je opět možné pomocí DMS poslat předem stanovené částky. V roce 2022 bylo během koncertu vybráno 1 069 044 Kč (O sbírce, 2022; Tříkrálový koncert, 2022).

Srdce dětem

Sbírka Srdce dětem je celorepubliková akce pořádána každý rok ve spolupráci s obchodním řetězcem Lidl. V rozmezí cca dvou týdnů (většinou to bývá listopad) si mohou zákazníci u pokladen zakoupit samolepku za 30 Kč. V roce 2021 tato sbírka vynesla přes 43 milionů korun. Tak jako u většiny sbírek, i tuto lze podpořit online platbou na předem dané účty.

Výdělek z této sbírky je určen především dětem, které trpí vážnými a vzácnými chorobami, kde péče o ně je velmi náročná, a to jak psychicky, tak hlavně finančně. Většinou potřebují mnoho rehabilitací, drahé léky a často i nepřetržitý dohled. Vybrané finance tedy především platí náklady na zdravotnické pobyty, odborníky či velmi drahé a špatně dostupné léky. Náklady na tuto sbírku (jako jsou kasičky, samolepky a propagační materiál) hradí společnost Lidl (Srdíčkové dny, ©2022).

Sbírka na podporu organizace Otcův dům

Otcův dům je charitativní organizace působící na Ukrajině. Jejím cílem je poskytnout bydlení a střechu nad hlavou sirotkům a dětským bezdomovcům. Mimo jiné se také zabývá prevencí a organizuje speciální programy určené pro plnohodnotné začlenění dětí a mladistvých do společnosti.

S touto organizací úzce spolupracuje Diakonie ČCE, která mezi lety 2020 až 2021 uspořádala sbírku pro organizaci Otcův dům. V rámci této akce byla vytvořena aukce obrazů a ve spolupráci s televizní stanicí TV Noe byl vytvořen dokument s názvem **Cesta za Otcovým domovem**. Díky tomuto dokumentu získala sbírka mnoho dalších dárců. Celkově pro tuto organizaci Diakonie ČCE vybrala přes 265 000 Kč. Tyto finance byly následně využity na rekonstrukce budov, které slouží pro pěstounské rodiny.

V těchto budovách jsou také učebny pro speciální školy a prostory pro sociální pracovníky. Finance dále přispěly k plánu odkoupení bývalých vojenských objektů, které budou do budoucna sloužit jako vzdělávací a komunitní centra (Otcův dům na Ukrajině: Najít rodinu, 2017; Český bratr, 2021).

4.2 Průběh vybraných charitativních sbírek

Realizace finanční i věcné sbírky proběhla ve spolupráci s Diakonií ČCE, konkrétně se dvěma různými středisky, a to Diakonie Praha a Diakonie Střední Čechy. Cílem finanční sbírky bylo podpořit projekt Nový domov (podrobněji popsán níže), který byl iniciován právě Střediskem Diakonie Praha. Tato sbírka byla realizována v rámci plesu pořádaným Seniorátním odborem mládeže poděbradského seniorátu ČCE (popsán níže). Věcná sbírka byla vytvořena ve spolupráci se Střediskem Diakonie Střední Čechy, kde v rámci akce (opět pořádané Seniorátním odborem mládeže) byla vytvořena materiální sbírka hygienických potřeb pro postižené.

Cílem této kapitoly je nabídnout stručný pohled na metodiky těchto sbírek, popsat jakým způsobem a v rámci jakých organizací byly vytvořeny a zároveň předvést dva různé způsoby, jakými lze vybraným organizacím pomoci.

4.2.1 Průběh realizace finanční sbírky

Jak již bylo naznačeno, účelem finanční sbírky bylo podpořit projekt Nový domov. Tomu bylo dosaženo díky členství autora v Seniorátním odboru mládeže (dále jen SOM), který ples pořádal. Na tomto plese proběhla tombola, jejíž výtěžek byl určen na projekt Nový domov.

V rámci této podkapitoly bude popsán samotný projekt, který byl finanční sbírkou podpořen. Dále zde bude přiblížen Seniorátní odbor mládeže, který tento ples pořádal, popis realizace plesu a popis realizace samotné sbírky formou tomboly.

Projekt Nový domov

Vizí projektu Nový domov je především zvýšení kapacit pobytových zařízení pro osoby, které trpí těžší formou autismu (porucha autistického spektra je vrozená nemoc, která ovlivňuje především chování a komunikaci). Forma této poruchy může být na jedné straně lehčí, kde jsou postižení jedinci do omezené míry schopni se o sebe postarat. Na straně druhé jsou postižení s těžkou formou autismu, kteří vyžadují nepřetržitou péči. Současný stav pobytových zařízení je značně nedostačující.

Lidé s těžkou poruchou autistického spektra jsou dokonce kvůli náročné péči dost často odmítáni. Tento problém by měl projekt alespoň z malé části napravit.

Samotný domov vznikne jako dostavba stávající budovy v pražských Stodůlkách, kde se momentálně nachází Středisko Diakonie Praha. Plánem je, že centrum bude fungovat v nepřetržitém provozu každý den po celý rok 24 hodin denně. Kapacita je plánována pro 9 dospělých klientů s těžkou formou autismu, kteří potřebují neustálou a velmi intenzivní péči. Stavba začala v létě 2021 a její dokončení je plánováno na leden roku 2023.

Obrázek 2 Vizualizace prostoru domova

Zdroj: O projektu, © 2021

Prostor domova je plánován především v prvním poschodí budovy, kterou bude obklopovat rozsáhlá zahrada. Užitná plocha domova by měla být přes 350 m. Domov bude rozdělen na 5 jednolůžkových a 2 dvoulůžkové pokoje. Dále zde budou:

- 3 bezbariérové koupelny s WC pro klienty,
- společenská místnost s kuchyní,
- aktivizační, rehabilitační a odpočinková místnost,
- zázemí pro zaměstnance.

Diakonie dokázala získat dotační podporu od Ministerstva práce a sociálních věcí, což do velké míry přispělo k vytvoření tohoto projektu. Náklady na stavbu domova jsou odhadovány na cca 20 000 000 Kč.

Ministerstvo práce a sociálních věcí přispělo 12 264 000 Kč. Cílem je tedy vybrat necelých 8 000 000 Kč. Tuto finanční částku je potřeba vybrat pomocí příspěvků od dárců. Finanční dar lze poslat přes jednoduchý darovací formulář, klasickým bankovním převodem na speciální sbírkové konto nebo přes daný QR kód. Pro účely tohoto projektu byl také vytvořen nový benefiční e-shop Mám to na triku. V tomto internetovém obchodě jsou k dispozici autorské kolekce triček, které vznikly ve spolupráci s českými umělci. Výtěžek z prodeje triček je určen pro tento projekt. Možností, jak projekt podpořit je však více. Lze se i individuálně domluvit s hlavními koordinátory sbírky, což je i náš případ (O projektu, ©2021).

Seniorátní odbor mládeže

Jak již bylo několikrát naznačeno, realizace finanční sbírky proběhla ve spolupráci s Diakonií Praha. Sbírkou byla uskutečněna v rámci tomboly na plesu, který byl zorganizován Seniorátním odborem mládeže poděbradského seniorátu ČCE.

Jednotlivé farní sbory Českobratrské církve evangelické se spojují do větších celků – seniorátů (církvní obdoba krajů). Každý seniorát svolává seniorátní shromáždění zvané konvent, který rozhoduje o církevní činnosti a správě daného seniorátu. Každý seniorát má také svůj Seniorátní odbor mládeže (dále jen SOM), který se skládá z devíti členů (6 řádných, 3 náhradníci). Členové jsou voleni na dvouleté období, přičemž voleb se může zúčastnit jakýkoliv člen daného seniorátu. Nejprve jsou voleni řádní členové, kde každý musí mít alespoň 50 % hlasů, následně jsou voleni náhradníci.

Mezi hlavní činnost SOMu patří organizování a realizace akcí pro mládež přibližně od 13 do zhruba 20 let. Délka akcí je různá, od jednověčerních až po týdenní pobyty. Náplň těchto akcí je velmi pestrá. Zahrnuje jak duchovní programy, tak i praktické, vzdělávací, ale i zábavní a sportovní programy. Mimo aktivit pro mládež může SOM zorganizovat i aktivity pro mnohem širší spektrum lidí, jako třeba plesy. A právě organizace plesu bude prostředkem pro realizaci této finanční sbírky.

Příprava a realizace plesu

Pořádání plesu bylo odsouhlaseno na poradě SOMu již v létě roku 2019. V té době se stanovilo datum konání na 21. března roku 2020. Bohužel byl zrušen a přesunut na dobu neurčitou kvůli v té době začínající pandemii covidu-19. Během roku 2020 a 2021 byla pandemie stále velmi nepředvídatelná, a proto se nakonec určilo nové datum až na listopad roku 2021.

Při plánování plesu je nutno zařídit a obstarat mnoho věcí, jako je propagace, oznámení, odborníky, které je potřeba najmout a další důležité věci, které je třeba zařídit.

Propagace

Propagace nebyla úplně ideální. Mohla za to stále velmi nevyzpytatelná opatření, spojená s pandemií covidu-19. O tom, zda ples bude, bylo rozhodnuto necelé dva měsíce před jeho konáním.

Důležitými prvky propagace je plakát, který shrne veškeré informace a mediální příspěvky na sociálních sítích. Plakát byl vytvořen již na původní datum plesu, proto byla jeho podoba jen mírně upravena přeškrtnutím původního data a viditelně aktualizováno na datum nové.

Obrázek 3 Plakát na ples

Zdroj: vlastní

Propagace na sociálních sítích probíhala formou častých a pravidelných příspěvků, které vždy vyzdvihly různé informace. Od místa a data konání, přes možnost přespaní, až po informace ohledně covidu-19. Součástí byla také výzva, která se týkala přihlašování přes Google formulář. Přihlašování na ples bylo vyžadováno kvůli nepředvídatelnému počtu návštěvníků. Vzhledem k pandemii a nejistotě konání, nebyl po účastnících vyžadován nákup lístků dopředu.

Příprava plesu

Vzhledem ke kratšímu času na přípravy bylo problematické najmout cateringovou firmu, proto bylo veškeré občerstvení obstaráno a nakoupeno SOMem. Jediné, co bylo potřeba externě zařídit, byla kapela a místo konání plesu.

Místo konání se podařilo uskutečnit v prostorech, které měly být využity i pro původní datum plesu, konkrétně v sokolovně v Kutné Hoře. Kapela se bohužel musela změnit, ale i přes nedostatek času se podařilo domluvit kapelu Hot Wings. Co se sehnat nepodařilo, byl moderátor, proto jeho funkci zastal jeden z členů SOMu. Dále bylo nutno sehnat stoly, ubrusy, vybavení pro čepování nápojů a nádobí.

Zvykem na plesech bývá fotograf a foto koutek, což bylo domluveno přes poloprofesionálního fotografa. Dalším důležitým aspektem byla příprava tomboly, jejíž výdělek byl určen právě na projekt Nový domov. Realizace samotné tomboly bude podrobně popsána v podkapitole níže. Přímo na místě byla provedena výzdoba tělocvičny, ve které ples probíhal. Dále proběhlo rozmístění stolů, příprava občerstvení a místa pro tombolu.

Financování a ohlašování plesu

Většina plesů je částečně financována ze samotného předprodeje lístků. V tomto případě to bylo komplikovanější. Zaprvé nebyly vybírány finance dopředu a zadruhé by očekávaný příjem od účastníků nepokryl veškeré náklady. Samotná církev však v těchto ohledech poskytuje granty. V případě plesu byl poskytnut grant z grantového systému pro diakonické a rozvojové projekty. Tyto granty především podporují činnost mládeže, jako pořádání plesů a větší tábory.

Ohlášení plesu na příslušném obecním úřadu nebylo potřeba, vzhledem k velikosti akce. Co ale potřeba bylo, je získání licence na provozování reprodukované a živé hudby. V tomto pomohla samotná Diakonie, jelikož je partnerem Ochranného svazu autorství (OSA). Činností svazu je kolektivní správa autorských práv k hudebním a jiným autorským dílům a na základě oprávnění uděleného Ministerstvem kultury zpřístupnění těchto děl veřejnosti. V případě plesu bylo získáno jejich partnerství v rámci sbírky, která byla realizována prostřednictvím spolupráce s Diakonií.

Ples

Ples započal krátkým proslovem moderátora a uvedením kapely. Při samotném prodeji lístků bylo nutné ověřit platnost očkování, které v té době bylo povinné na jakýchkoliv společenských událostech. Součástí programu bylo dále krátké vystoupení profesionálního tanečního páru.

Kapela po domluvě skončila o půlnoci a následoval blok s reprodukovanou hudbou. Oficiální zakončení plesu proběhlo ve 3:00 ráno. Na ples dorazilo pouze cca 50 účastníků. Hlavním důvodem malé účasti byla pandemie covidu-19 a opatření spojená s ní.

Tabulka 3 Harmonogram plesu

Čas [hod]	Aktivita
19:00	Úvodní slovo, informace pro účastníky
19:30	Uvedení kapely
21:00 – 21:30	Taneční vystoupení
23:00	Otevření tomboly
00:00	Závěrečná píseň kapely
3:00	Ukončení plesu

Zdroj: vlastní

Po plesu

Po plesu následoval úklid, který byl proveden samotným SOMem. Bylo nutné odvézt veškeré vybavení a vše vrátit do původního stavu. Úklid byl ukončen předáním klíčů od sokolovny majitelům.

Realizace finanční sbírky formou tomboly

Finanční sbírky proběhla ve spolupráci se SOMem a byla realizována v rámci plesu formou tomboly. Postup, včetně komunikace s koordinátory projektu Nový domov bude podrobně popsán v textu níže:

- a) Realizace sbírky byla započata **výběrem projektu a kontaktováním zodpovědných osob**. Osoby byly vyhledány na základě informačních brožur na webových stránkách samotného projektu. Vedle různých možností, jak zaslat peníze byla i možnost osobní konzultace a návrh jiné formy podpory projektu.

Na základě těchto informací byl zaslán email zodpovědným pracovníkům, se kterými probíhala následná komunikace. Byl představen způsob realizace sbírky a byl dohodnut další postup.

- b) Dalším bodem bylo **vytvoření propagačního materiálu**. Pro účely sbírky je nutné, aby přispěvatelé měli povědomí o tom, na co přispívají. Zpočátku byly vytvořeny příspěvky na sociálních sítích (viz příloha P I), ve kterých byl v krátkosti představen samotný projekt. Příspěvky obsahovaly i odkaz na stránky sbírky, aby se kdokoli mohl zapojit i sám. Těchto příspěvků před plesem bylo několik, ať už na sociálních sítích (stránky SOMu na Facebooku a Instagramu) nebo na oficiálních stránkách SOMu. Informace o sbírce byly také rozeslány hromadným emailem pro přihlášené. Podpora projektu byla částečně zmíněna i na plakátu k plesu. Vytvořeny byly i krátké informační plakáty přímo na místě, a to konkrétně u vstupních dveří, na baru a u dveří k tombole. K čemu jsou vybrané peníze určeny, bylo dále oznamováno při samotném prodeji lístků na tombolu a moderátorem během večera.
- c) Následujícím postupem byla **příprava tomboly**. Nejprve bylo nutné shromáždit výherní ceny. Vzhledem k rozpočtu, velikosti plesu a očekávané účasti byly ceny získávány od samotných organizátorů. Podařilo se získat různé balíčky z chráněných dílen od Diakonie či větší dary od členů farních sborů Poděbradského seniorátu. Všichni členové odboru mládeže měli za úkol tyto ceny shánět a zaznamenávat je do seznamu ve sdíleném dokumentu. Celkově se podařilo shromáždit přes 180 výherních cen. Poté proběhlo jejich očíslování. Vzhledem k množství a charakteru některých věcí, byly vytvořeny balíčky. Celkově vzniklo 160 cen. Byly nakoupeny klasické šatnové bloky s čísly 1–200 dvou různých barev. Každý šatnový blok obsahoval dva losy se stejným číslem. Jedno vybrané číslo bylo přilepeno na výherní cenu a druhé složeno do misky. Každé výherní číslo mělo razítko, aby výherce poznal, že jeho zakoupený los je výherní. Celkově tedy bylo 400 herních losů, z toho 160 výherních. Cena losu byla stanovena na 15 Kč, odhadovaný výtěžek po prodeji losů činil 6000 Kč.
- d) Dalším bodem **bylo oznámení tomboly** na obecním úřadě. To však v tomto případě být nemuselo, jelikož dle informací úřadu obce Kutná Hora se tombola musí oznamovat, pokud je výherní jistota (počet herních losů × cena jednoho lístku) vyšší než 100 000 Kč. Pokud je tedy výherní jistota menší, než 100 000 Kč, není nutné nic oznamovat a tombolu může zorganizovat kdokoli a kdekoli.

- e) V době **realizace tomboly** bylo nutné vymezit určitý prostor, kde veškerá tombola má být uložena. V rámci plesu bylo využito menší místnosti, kde byly veškeré ceny rozmístěny podle čísel (viz příloha P II). Tato místnost byla až do 23:00 uzavřena. Prodej losů probíhal vždy ve dvou lidech, přičemž jedna osoba nesla kasičku a druhá misku s lístky. Losy byly několikrát přeloženy tak, aby nebylo vidět, zda je los výherní.

Při prodeji se chodilo mezi účastníky plesu a nabízel se jim prodej losů do tomboly. Vždy byla individuálně vysvětlena pravidla i účel vybraných financí. Celkově se prodalo **390 losů** v celkové **hodnotě 5961 Kč**. Výsledná hodnota neodpovídá poměru losů, jelikož někteří účastníci platili více.

- f) Paralelně s tombolou byla vytvořena i malá improvizovaná **kasička**, která se nacházela přímo na baru. Lidé do ní mohli také přispívat. Kasička byla zabezpečena tak, aby do ní nebyl přístup a byla neustále hlídána. Tyto pokladničky by měly být označeny a zapečetěny příslušným obecním úřadem, ale vzhledem k charakteru akce byla zabezpečena pouze obyčejnou páskou. Vedle ní byl také plakát s informacemi o sbírce. Do této kasičky se vybralo dalších **1180 Kč**.

Obrázek 4 Kasička na baru

Zdroj: vlastní

- g) Celkový **výtěžek tomboly a kasičky činil 7141 Kč**. Následujícím krokem je samotné **předání peněz Diakonii**. Po domluvě s koordinátory projektu byly peníze uloženy na soukromý účet.

Z tohoto účtu byly zaslány na účet Diakonie ČCE, určený na finanční dary pro projekt Nový domov. Následovalo vystavení potvrzení o daru (viz příloha P III) na odesílatele sbírky jakožto člena Seniorátního odboru mládeže.

4.2.2 Průběh realizace věcné sbírky

Ve spolupráci s Diakonií ČCE byla dále zrealizována sbírka věcná. Touto sbírkou se rozumí sbírka, kde jsou místo financí vybírány blíže specifikované věcné prostředky. Sbírka byla vytvořena pro Středisko Diakonie Střední Čechy, konkrétně pro **pracoviště v Čáslavi**. Toto pracoviště především pomáhá lidem s mentálním postižením. Poskytuje tyto služby:

- sociálně terapeutické dílny,
- denní stacionář,
- domov pro osoby se zdravotním postižením,
- kontaktní místo Občanské poradny.

Věcná sbírka není ukotvena v žádné právní normě. V zákoně č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách je uvedeno, že věcné sbírky pod tento zákon nespadají. To však neznamená, že by věcné sbírky nepodléhaly právní regulaci. Lze zmínit například zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Toto ustanovení určuje obecná pravidla, jak spravovat cizí majetek, tedy majetek poskytnutý dárci. Těchto pravidel je však mnoho a v případě, že dárci ví, jakým způsobem mají být vybrané prostředky využity, není nutné se jimi podrobně zaobírat.

Věcná sbírka byla opět realizována v rámci akce mládeže ČCE, pořádané Seniorátním odborem mládeže. Tato církevní událost nesla název Vánoční mládež, která se pravidelně pořádá každý rok. Průběh realizace věcné sbírky je popsán v postupu níže:

- a) Prvním bodem byla **komunikace s koordinátory** Diakonie ČCE. Tentokrát byla započata komunikace s pracovištěm Střediska Diakonie Střední Čechy. Ta doporučila spolupráci se zařízením v Čáslavi, které shánělo hygienické potřeby. Po komunikaci s pracovištěm byla domluvena sbírka hygienických potřeb, která byla následně využita pro domov pro osoby se zdravotním postižením.

- b) Dalším bodem byla **realizace samotné akce** s názvem **Vánoční mládež**. Tato akce je pravidelně pořádána dva až tři týdny před vánočními svátky. Je koncipována jako jeden večer s možností přespání.

Tento večer pravidelně zahrnuje večeri, krátkou přednášku na biblické téma, tematický kvíz a volnou zábavu. Příprava této akce nezahrnuje mnoho, bylo však nutné zařídit propagaci.

- c) Propagace byla opět realizována formou příspěvků na sociálních sítích a plakátů vyvěšených na jednotlivých farních sborech poděbradského seniorátu (viz příloha P IV).
- d) **Realizace samotné sbírky** probíhala během celého večera. V rámci propagace byla sbírka zmíněna, včetně jejího účelu a věcí, které byly vybírány. Na místě byl určen prostor, kam účastníci dávali své dary. Předmětem věcné sbírky byly hygienické potřeby. Vánoční mládeže se zúčastnilo 23 lidí a téměř každý něco přinesl. Podařilo se celkově vybrat desítky různých hygienických potřeb.

Obrázek 5 Vybrané hygienické potřeby

Zdroj: vlastní

- e) Posledním bodem bylo **předání vybraných prostředků**. Ty byly osobně předány pracovníkům na pracovišti v Čáslavi, kde byly následně využity pro potřeby domova pro osoby se zdravotním postižením.

4.3 Komparace a vyhodnocení průběhu charitativních sbírek

Obě sbírky měly za cíl podpořit vybranou charitativní organizaci či projekt, každá však odlišným způsobem. Správnost postupu a klady a zápory jednotlivých sbírek jsou předmětem jejich vyhodnocení.

4.3.1 Komparace charitativních sbírek

Předtím, než lze provést komparaci samotných sbírek, je nutné nejdříve definovat objekt komparace. Tím je v tomto případě finanční charitativní sbírka a věcná charitativní sbírka. Obě dvě sbírky byly realizovány ve spolupráci Diakonie ČCE. Finanční charitativní sbírka byla vytvořena v rámci tomboly, která byla součástí plesu. Finanční sbírkou se rozumí shromažďování finančních prostředků na předem dané účely. Prostředky byly určeny na projekt Nový domov pro lidi s poruchou autistického spektra. Věcná sbírka byla realizována na církevním setkání mládeže a byly vybírány hygienické prostředky pro Středisko Diakonie v Čáslavi.

Cílem komparace je porovnat obě výše zmíněné sbírky. Konkrétně rozdíly v jejich přípravě, v jejich realizaci a samotném využití shromážděných prostředků. Objekty komparace budou tedy porovnávány z hlediska jejich přípravy, realizace a následného využití.

Příprava

Ačkoliv příprava sbírek probíhala rozdílným způsobem, u obou byla nutná propagace. V případě finanční sbírky měla propagace větší dosah, jelikož byl ples, na kterém byla sbírka konána, prezentován i mimo Poděbradský seniorát. U obou byl vytvořen plakát, rozeslány emailové pozvánky a byly vytvářeny pravidelné příspěvky na sociálních sítích. Příprava finanční sbírky byla náročnější, jelikož zahrnovala přípravu nejen plesu, ale i samotné tomboly, která byla prostředkem pro získání financí. Příprava věcné sbírky probíhala pouze na úrovni přípravy menší akce pro mládež a určení místa shromažďování sbírky.

Realizace

Realizace sbírek vyžadovala odlišné přístupy. V případě věcné sbírky prakticky nebylo nic potřeba zajišťovat, byl jen průběžně kontrolován stav vybraných prostředků. V případě finanční sbírky bylo nutné zajistit prodej losů, při kterém byl několikrát zmíněn účel sbírky. Dále bylo potřeba kontrolovat samotné předání vyhraných cen, aby nedošlo k odcizení. To samé platilo i v případě kasičky, která musela být stále na očích a pod dozorem.

Využití shromážděných prostředků

Vybrané prostředky jsou v těchto případech zcela odlišné. Předmětem sbírky finanční bylo vybrat obnos peněz, zatímco předmětem sbírky věcné bylo vybrat hygienické potřeby. Hlavním rozdílem je však jejich využití. Vybrané finance byly určeny na samostatný projekt, který byl realizován Diakonií ČCE. Ples nebyl hlavním zdrojem financování tohoto projektu, ale pouze malým přispěvatelem s cílem přiblížit se k požadovanému rozpočtu. Věcné prostředky byly určeny pro konkrétní zařízení Diakonie, v tomto případě pro domov pro osoby se zdravotním postižením. Rozdíl je tedy v tom, že zatímco finanční prostředky byly určeny pro rozsáhlý projekt, pro který jsou finance získávány různými způsoby v mnohem větší míře, věcná sbírka byla jednorázovou akcí, která shromáždila určitý druh prostředků pro danou skupinu potřebných.

4.3.2 Vyhodnocení charitativních sbírek

Obě dvě sbírky byly do jisté míry omezeny pandemií covidu-19. V případě finanční sbírky se pandemie projevila především na účasti plesu. Na ples dorazilo asi 50 lidí, ale i přesto se podařilo vybrat 7141 Kč. Ne však jen pomocí prodaných losů z tomboly, pomohla i pokladnička umístěna na baru.

Se správným postupem dle platných právních norem je to o něco složitější. Dle zákona o veřejných sbírkách nemůže veřejnou sbírku pořádat fyzická osoba, pouze ve spolupráci s nějakou organizací či firmou. V našem případě lze říci, že byla realizována ve spolupráci s Diakonií ČCE (církevní právnická osoba), která sbírku na projekt Nový domov již založila a splnila všechny náležitosti, které jsou podrobněji popsány v kapitole 5. Diakonie ČCE o finanční sbírce věděla a měla přehled o plánovaných způsobech získání finančních prostředků. Ohlašování plesu na obci neproběhlo, jelikož se neočekával velký přísun návštěvníků a konání plesu bylo na místě, které nenarušovalo noční klid. V rámci tomboly je neohlášení také opodstatněné, jelikož výherní jistota nepřekročila 100 000 Kč. V případě kasičky na baru však její náležitosti splněny být měly. Konkrétně se jedná o její označení na příslušném obecním úřadu. Rozhodnutí o její realizaci proběhlo až na poslední chvíli, proto nebyl ani prostor pro výběr vhodného prostředku. Ačkoliv byla kasička pozitivním příspěvkem do celkového výdělku, lze ji označit jako hlavní nevýhodu finanční sbírky, obzvláště v rámci splnění zákonných náležitostí při jejím konání. Co se týče samotného předání vybraných financí, nebylo vzhledem k velikosti vybraných financí reálné, aby byl vytvořen zvláštní účet, přes který by byly finance zaslány na své účely.

V rámci věcné sbírky nebylo zapotřebí žádné oznamování, jelikož věcná sbírka nespadá pod zákon o veřejných sbírkách. Věcné sbírky celkově nemají svou právní úpravu, je však nutné, aby se náležitě přistupovalo ke spravování cizího majetku.

Osoba, která jej vybírá je za něj zodpovědná a je její povinností ho předat v nezměněném stavu cílovému příjemci. V případě realizace věcné sbírky tak bylo učiněno, ale bylo by na místě uvést seznam darovaných předmětů, kvůli zamezení jejich zneužití.

Obě dvě sbírky splnily svůj cíl a podpořily vybrané skupiny a projekty. Ačkoliv se může zdát, že výnos finanční sbírky je vzhledem k požadovanému rozpočtu nevýrazný, i kombinace většího počtu menších příspěvků může být nakonec rozhodující. Lze také brát realizaci této sbírky jako druh propagace daného projektu, jelikož byl několikrát zmíněn a detailně popsán. Návštěvníci tak mohou i sami vybraný projekt podpořit.

5 METODIKA CHARITATIVNÍ SBÍRKY

Získávání finančních prostředků pro předem stanovený účel je dle Ministerstva vnitra určitý, zákonem formalizovaný proces. Většina charitativních sbírek má charakter **sbírky veřejné**, kterou upravuje zákon č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách a o změně některých zákonů. Vzhledem k rozsahu a charakteru sbírek výše popsanych, nebyly splněny všechny formální a zákonné požadavky, které pro sbírky větších rozsahů jsou potřeba. Příprava a samotná realizace charitativních sbírek zahrnuje mnoho procesů a činností, které lze dle časového období rozdělit na činnosti před sbírkou, na samotný průběh a činnost po sbírce.

5.1 Před sbírkou

Ještě před samotným plánováním sbírky je na místě si definovat veřejnou sbírku. Veřejná sbírka je definována v zákonu č. 117/2001 Sb. a její přesná definice je uvedena v kapitole 1.2.2. Zjednodušeně řečeno je veřejná sbírka shromažďování finančních příspěvků, které jsou určeny na předem stanovený účel. Nejčastěji jsou použity na humanitární či charitativní činnost. Naopak veřejnou sbírku nelze pořádat pro účely, které jsou v rozporu s bezpečností státu, ochranou veřejného pořádku, ochranou majetku, práv či svobod druhých. Dále je nutné určit, co se za veřejnou sbírku, podléhající zákonu č. 117/2001 Sb. nepovažuje. Za veřejnou sbírku se nepovažuje:

- shromažďování věcných prostředků,
- shromažďování finančních prostředků politickými stranami, hnutími, spolky nebo svazy, které by byly určeny k jejich vlastní činnosti,
- shromažďování finančních prostředků církvemi a náboženskými společnostmi k církevním či náboženským úkonům v místech, které k těmto úkonům slouží.

Kdo může a kdo nemůže sbírku pořádat? V každém případě nemůže sbírku pořádat samotná fyzická osoba. Sbírkou mohou pořádat pouze osoby právnické, které mají sídlo na území České republiky. Dále může veřejnou sbírku pořádat obec nebo kraj a v Praze i městská část. V neposlední řadě to může být také škola. Jako jednotlivec tedy vykonat sbírku nelze. Může být ale iniciována v nějaké firmě či pořádána pod určitou charitativní organizací.

Jakákoliv dříve uvedená právnická osoba, která má v plánu pořádat veřejnou sbírku, je povinna podat žádost na příslušný krajský úřad, popřípadě v rámci hlavního města Prahy na příslušném magistrátu. Rozhodnutí a schválení sbírky příslušným úřadem musí být fyzicky doručeno právnické osobě do 30 dnů od podání žádosti. Tento proces lze značně zrychlit, a to v případě, pokud právnická osoba uvede, že navrhuje zahájit sbírku dříve než za 30 dnů od přijetí oznámení. Důvodem může být například zmírnění následků ozbrojeného konfliktu, živelné pohromy nebo průmyslové havárie. V případě zamítnutí se proti rozhodnutí nedá odvolat, lze ale usnesením opravit vady v žádosti. **Právnické osoby v žádosti musí uvést:**

- název a sídlo příslušného orgánu a informace o starostovi, pokud se jedná o obec, u ostatních právnických osob se uvádí název a adresa sídla (obchodní firma) a informace o osobách, které jsou statutárním orgánem právnické osoby nebo pověřené fyzické osoby,
- účel sbírky a způsob provádění sbírky,
- místo, datum a čas zahájení a ukončení sbírky,
- informace o bance, ve které bude zřízen účet, na který budou vybrané peníze uloženy a číslo tohoto účtu,
- pokud se sbírka koná formou pokladniček uvést, jakým způsobem budou zabezpečeny,
- výše příspěvků při prodeji předmětů, vstupenek či losů,
- datum zpracování průběžného vyúčtování, je-li sbírka konána na dobu neurčitou.

Dále je nutné k žádosti připojit:

- v případě využití sběracích listin její vzor,
- potvrzení o tom, že právnická osoba nemá nedoplatky na daních,
- čestné prohlášení, že právnická osoba nevstoupila do likvidace,
- prohlášení o oprávnění fyzické osoby provádět sbírku jménem právnické osoby.

Pokud by došlo ke změnám údajů v některých výše zmíněných informacích, je to právnická osoba povinna ohlásit do 5 pracovních dnů příslušnému krajskému úřadu. Právnická osoba může být také vyzvána k odstranění nedostatků.

Pokud by tak neučinila, krajský úřad může žádost o povolení zamítnout. Dále musí být právnická či fyzická osoba bezúhonná, k tomu si krajský úřad může vyžádat výpis z trestního rejstříku. Dokud krajský úřad nerozhodne a neschválí konání veřejné sbírky, pořadatel nesmí realizovat propagaci (Horn, 2019).

5.2 Při průběhu sbírky

Je několik způsobů, jakým lze veřejné sbírky vykonávat a jak již bylo uvedeno výše, je nutné, aby způsob realizace sbírky byl předem nahlášen na příslušném krajském úřadě. Sbírký se mohou konat jedním z těchto způsobů:

- vybíráním a shromažďováním příspěvků na předem vyhlášený a zvláště vytvořený bankovní účet,
- sběracími listinami,
- pokladničkami,
- prodejem předmětů,
- prodejem vstupenek na kulturní akce, které jsou pořádané s cílem získání peněžních příspěvků,
- pomocí dárcovských SMS (DMS),
- složením hotovosti do pokladen, které byly zřízeny právnickou osobou.

V případě **sběracích listin** je nutné, aby všechny byly očíslovány a poskytnuty úřadům v originálním vyhotovení s podpisy orgánů právnické osoby.

Ohledně **pokladniček** jsou dána pravidla především na jejich rozmístění, zapečetění a následné otevření. Právnická osoba má povinnost oznámit přesná místa rozmístění pokladniček příslušnému obecnímu úřadu. Existují i přenosné a putovní pokladničky. Přenosné pokladničky mohou být přenášeny pouze na území dané obce, putovní pak cestují po celé republice. Kvůli prevenci možného zneužití, je na místě, tyto pokladničky patřičně zabezpečit. To je v gesci příslušných obecních úřadů, které přidají na jednotlivé pokladničky pečeť daného obecního úřadu. Otevření pokladniček musí být minimálně 3 dny předem nahlášeno obecnímu úřadu a samotné otevření provádí zaměstnanec obecního úřadu.

Jedná-li se o pořádání sbírky pomocí **dárcovských SMS**, má poskytovatel služby povinnost poskytnout údaje o počtu přijatých zpráv a částku, která je vynaložena na nezbytné náklady.

Při **prodeji předmětů nebo vstupenek** na kulturní a sportovní vystoupení je žádoucí, aby právnická osoba pořádající tuto událost uvedla výši příspěvku z prodaných předmětů a vstupenek. Tato informace musí být viditelně vyvěšena v místě konání akce, spolu s informacemi, na co následně vybrané prostředky budou užity. V obou případech musí být vedena podrobná evidence o prodaných předmětech či vstupenkách.

Lze využít i jiných způsobů, musí to však být oznámeno příslušnému krajskému úřadu a musí splňovat platné právní předpisy. Dále může být využito i více výše uvedených způsobů v rámci jedné sbírky. Způsoby se mohou měnit i během vykonávané sbírky, musí to však být do 5 dnů oznámeno krajskému úřadu.

Dále se může stát, že během konání veřejné sbírky zanikne její účel, tedy vybírané finance již nejsou potřeba. Účel konané sbírky změnit lze, je ale nutné to oznámit krajskému úřadu a dát veřejnosti vědět o změně účelu sbírky. Než úřad vydá povolení o změně, musí být sbírka pozastavena. V případě, kdy účel sbírky zanikne a právnická osoba již nechce ve sbírce pokračovat, musí opět oznámit úřadu ukončení a způsob využití již vybraných financí.

Ukončení sbírky připadá na den, který byl v oznámení. Pokud bude ukončena sbírka dříve, například z důvodu získání požadovaných financí v předstihu, je nutné to oznámit krajskému úřadu. V rámci sbírek, které jsou konány na dobu neurčitou, rozhoduje o jejím ukončení pořadatel sbírky. Její ukončení však musí oznámit krajskému úřadu a má povinnost tuto informaci sdělit i veřejnosti. Je však důležité zmínit, že pokud byla sbírka konána na dobu určitou, nelze ji v jejím průběhu změnit na sbírku konanou na dobu neurčitou (Horn, 2019).

5.3 Po realizaci sbírky

Nejprve je nutné vymezit rozdíl mezi čistým a hrubým výtěžkem. Hrubý výtěžek jsou veškeré vybrané finance veřejnou sbírkou. Po odečtení všech nákladů, které byly vynaloženy pro realizaci sbírky, získáme výtěžek čistý. Náklady použité z hrubého výtěžku však nesmějí být více než 5 % z celkového hrubého výtěžku.

Po realizaci sbírky má každá právnická osoba povinnost vytvořit bankovní účet, který slouží pouze pro hrubý výtěžek sbírky. Výjimku mají pouze provozovatelé sbírky prostřednictvím pokladniček či sběracích listin. V tomto případě se však musí vést podrobné účetní záznamy. Na bankovním účtu se nesmí provádět jiné operace než ty, které přímo souvisejí se sbírkou. Nelze tedy použít účet právnické osoby, který je například využíván k provozu podniku.

Bankovní účet, a tedy i jeho číslo, musí být zřízeno před realizací sbírky, jelikož musí být uvedeno v oznámení veřejné sbírky. Je možné účet během sbírky změnit, opět však tato skutečnost podléhá příslušnému oznámení na krajský úřad.

Po ukončení sbírky je dále nutné příslušnému krajskému úřadu poskytnout kompletní vyúčtování sbírky, a to nejpozději do 3 měsíců od ukončení. Ve vyúčtování je nezbytné uvést hrubý výtěžek a částku, která byla využita na pokrytí potřebných nákladů. Dále se musí prokázat, zda byl výtěžek použit k daným účelům. Tuto informaci má právnická osoba povinnost oznámit i veřejnosti. V tomto případě by se mělo jednat o poměrně detailní informaci, tedy kolik přesně bylo vybráno, jakým způsobem a na co přesně byly finance využity. Na místě je zmínit také to, že povinnost prokázat správné použití vybraných financí má i ten, pro něhož byla sbírka konána (Horn, 2019).

ZÁVĚR

Závěrečná práce se zabývá praktickou ukázkou charitativní činnosti. Nejprve byl proveden rozbor historického vývoje charitativní činnosti již od dob Římské říše a zároveň i její význam v rámci křesťanské církve. Dále bylo provedeno právní vymezení této problematiky, především se jednalo o zákon o veřejných sbírkách a právní vymezení nestátních neziskových organizací. Následovala kapitola o konkrétních charitativních organizacích. Nejprve bylo vybráno a popsáno několik organizací z různých států v rámci celého světa. Následně byly popsány nejvýznamnější organizace v České republice.

Praktická část bakalářské práce byla zaměřena již konkrétněji na charitativní sbírku jako takovou. K tomu byla využita spolupráce s Diakonií Českobratrské církve evangelické pro podporu projektu Nový domov. Diakonie sehrála důležitou úlohu především v tom, že pod jejím jménem šla zrealizovat ona finanční sbírka. Jak již bylo zmíněno v samotném vyhodnocení, veřejnou sbírku nemůže uskutečnit samotná fyzická osoba. Pokud je tedy záměrem fyzické osoby sbírku vytvořit, je nutné, aby ji realizovala pod hlavičkou nějaké organizace. Součástí praktické části byla dále realizace sbírky věcné, jejímž účelem bylo podpořit vybrané zařízení Diakonie v Čáslavi. Nakonec byla popsána metodika charitativní sbírky, která vychází ze zákona o veřejných sbírkách. Zde byly detailně popsány všechny náležitosti pro vytvoření veřejné sbírky větších rozměrů a při dodržování všech platných právních norem.

Hlavním zjištěním z realizace finanční sbírky je, že chuť lidí pomoci druhým je veliká. Ačkoliv v našem případě lze konstatovat, že veliký podíl na štědrých přispěvcích účastníků plesu byl zapříčiněn právě možností výhry hmotných cen v tombole. Nevýhodou je nemožnost samotné fyzické osoby uspořádat veřejnou sbírku. Je však pravděpodobné, že by v opačném případě mohla být tato činnost často zneužívána. Avšak pokud má kdokoliv potřebu pomoci libovolným projektům či skupinám, má nespočet možností, jak toho docílit i sám. Velká většina charitativních organizací poskytuje nespočet možností, jak se zapojit do pomoci potřebným. Některé nabízejí i individuální konzultace. Toho bylo využito i v případě této závěrečné práce, kde byla nabídnuta specifická pomoc jak přispět a eventuálně propagovat vybraný projekt. Z výše uvedeného vyplývá, že pokud by někdo chtěl realizovat určitý druh sbírky, je dobré vědět, co konkrétně podpořit a na základě toho vybrat organizaci, která se této formě pomoci věnuje. Společně s ní lze dále vymýšlet způsoby a varianty, jakými by bylo možné vybraným skupinám či projektům pomoci.

Hlavním přínosem bakalářské práce bylo obstarání finančního příspěvku na charitativní projekt Diakonie ČCE Nový domov. Dalším přínosem bylo shromáždění věcných prostředků pro předem stanovené účely v jednom ze zařízení Diakonie ČCE. Ačkoliv se může zdát, že v případě finanční sbírky byla vybraná částka v poměru s částkou plánovanou velmi malá, jakákoliv pomoc je vždy důležitá. Samotný ples, který byl prostředkem pro realizaci sbírky, lze brát i jako nástroj pro propagaci samotného projektu, který mohl kdokoliv z účastníků podpořit individuálně. Za přínos lze také považovat tvorbu brožury, která má za cíl vysvětlit podmínky pro realizaci veřejné sbírky (viz příloha P V).

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

About Us, © 2022. *World Vision* [online]. [cit. 2022-04-17]. Dostupné z: <https://www.worldvision.org/about-us>

Actions, © 2022. *Secours Catholique Caritas France* [online]. [cit. 2022-04-17]. Dostupné z: <https://www.secours-catholique.org/>

ADRA, © 2021. [online]. Praha, [cit. 2022-01-22]. Dostupné z: <https://adra.cz/>

Aktion Deutschland Hilft, © 2021 [online]. [cit. 2022-01-22]. Dostupné z: <https://www.aktion-deutschland-hilft.de>

Armáda spásy, © 2021. [online]. Praha, [cit. 2022-01-22]. Dostupné z: <https://armadaspasy.cz/>

Běžci-RunCzech, © 2022. *Armáda spásy* [online]. [cit. 2022-04-21]. Dostupné z: <https://armadaspasy.cz/pomahejte-nam/bezci-runczech/>

Celé Česko na pomoc obcím zasaženým ničivým tornádem, 2021. *Znesnáze* [online]. [cit. 2022-04-25]. Dostupné z: <https://www.znesnaze21.cz/sbirka/cele-cesko-na-pomoc-obcim-zasazenym-nicivym-tornadem>

Crisis Settings, © 2022. *Medecins Sans Frontieres* [online]. [cit. 2022-04-17]. Dostupné z: <https://www.msf.org/crisis-settings>

Červnové tornádo v ČR - Červený kříž pomáhá, 2021. *Český červený kříž* [online]. [cit. 2022-04-25]. Dostupné z: <https://www.cervenyriz.eu/aktuality/cervnove-tornado-v-cr>

ČESKO. Zákon č. 117/2001 Sb. ze dne 28. února 2001, o veřejných sbírkách a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-117#f2184269>

ČESKO. Zákon č. 3/2002 Sb. ze dne 27. listopadu 2001, o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-3>

Český bratr, 2021. Praha: OPUS v.d.i., 97(12/2021). ISSN 1211-6793.

Člověk v ohrožení, © 2021. [online]. Bratislava, [cit. 2022-01-22]. Dostupné z: <https://clovekvhrozeni.sk/>

Člověk v tísni, © 2021. [online]. Praha, [cit. 2022-01-22]. Dostupné z: <https://www.clovekvtsni.cz/>

Čo je Dobrý anjel, © 2022. *Dobrý anjel* [online]. [cit. 2022-04-17]. Dostupné z: <https://dobryanjel.sk/co-je-dobry-anjel/>

ČT uspořádala Koncert pro Moravu. Lidé zaslali jen skrze DMS přes 11 milionů korun, 2021. *ČT24* [online]. [cit. 2022-03-20]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/specially/tornado-na-morave/3334212-ceska-televize-porada-koncert-pro-moravu-divaci-mohou-posilat-dms>

DAVEY, Eleanor, John BORTON a Matthew FOLEY, 2013. *A history of the humanitarian system*. London: Overseas Development Institute. ISBN 978-1-909464-36-0.

Diakonie ČCE, 2010. *20 příběhů z Diakonie Českobratrské církve evangelické*. In: Diakonie [online]. Litomyšl [cit. 2022-03-20]. Dostupné z: <https://www.diakonie.cz/res/archive/002/000297.pdf?seek=1470992292>.

Diakonie ČCE, 2021. *Organizační řád Diakonie ČCE* In: Diakonie [online]. Praha: Diakonie ČCE. Dostupné také z: <https://www.diakonie.cz/res/archive/021/002590.pdf?seek=1634286470>

Diakonie Deutschland, © 2021. [online]. [cit. 2022-01-22]. Dostupné z: <https://www.diakonie.de/>

Dobrovolnictví, © 2022. *ADRA* [online]. [cit. 2022-04-21]. Dostupné z: <https://adra.cz/jak-pomahame/dobrovolnictvi/>

Dobrý anjel, © 2021. [online]. Poprad, [cit. 2022-01-22]. Dostupné z: <https://dobryanjel.sk/>

Doma, © 2022. *Charita Česká republika* [online]. [cit. 2022-04-21]. Dostupné z: <https://www.charita.cz/jak-pomahame/doma/>

FRIČ, Pavol a Tereza POSPÍŠILOVÁ, 2010. *Vzorce a hodnoty dobrovolnictví v české společnosti na začátku 21. století*. Praha: Agnes. ISBN 978-80-903696-8-9.

Gemeinsam Flüchtlingen helfen, © 2022. *Diakonie Deutschland* [online]. [cit. 2022-04-17]. Dostupné z: <https://www.diakonie.de/gemeinsam-helfen-hilfe-fuer-fluechtlinge>

Gesundheitsversorgung für Menschen ohne Papiere, © 2022. *Diakonie Deutschland* [online]. [cit. 2022-04-17]. Dostupné z: <https://www.diakonie.de/krank-und-ohne-papiere>

HALUZA, Aldřich a Dagmar SEDLÁČKOVÁ, 2021. Na pomoc po tornádu se už vybrala miliarda, čeká se nápor dobrovolníků. *Deník.cz* [online]. VLTAVA LABE MEDIA [cit. 2022-03-20]. Dostupné z: https://www.denik.cz/z_domova/lide-prispivaji-ve-sbirkach-na-pomoc-po-tornadu-v-cele-zemi-vybrali-uz-miliardu.html

HANYCH, Pavel, ed, 2014. *Pomoc má mnoho tváří: čtvrtstoletí obnovené Diakonie*. Praha: Diakonie ČCE. ISBN 978-80-87953-06-8.

Hilfsorganisationen von Aktion Deutschland Hilft, © 2022. *Aktion Deutschland Hilft* [online]. [cit. 2022-04-17]. Dostupné z: <https://www.aktion-deutschland-hilft.de/de/hilfsorganisationen/>

Historie Charity, © 2022. *Charita Česká republika* [online]. [cit. 2022-04-21]. Dostupné z: <https://www.charita.cz/kdo-jsme/historie/>

HOBZOVÁ, Dana, 2019. Co je to nezisková organizace? *Mylaw.cz* [online]. [cit. 2021-10-31]. Dostupné z: <https://mylaw.cz/clanek/co-je-to-ta-neziskova-organizace-761>

HORN, David, 2019. *Průručka k zákonu č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách a o změně některých zákonů (zákon o veřejných sbírkách)* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra [cit. 2022-03-21]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/prirucka-k-zakonu-o-verejnych-sbirkach.aspx>

Humanitární organizace ADRA, © 2022. *ADRA* [online]. [cit. 2022-04-21]. Dostupné z: <https://adra.cz/o-nas/>

Humanitární pomoc při katastrofách, © 2022. *Armáda spásy* [online]. [cit. 2022-04-21]. Dostupné z: <https://armadaspasy.cz/pomahame-vam/humanitarni-pomoc-pri-katastrofach/>

Humanitární pomoc, © 2022. *Humanitární a rozvojová spolupráce Charity Česká republika* [online]. [cit. 2022-04-21]. Dostupné z: <https://svet.charita.cz/jak-pomahame/humanitarni-pomoc/>

Charita, © 2021. [online]. Praha, [cit. 2022-01-22]. Dostupné z: <https://www.charita.cz/>

Charitativní ADRA obchody, © 2022. *ADRA* [online]. [cit. 2022-04-21]. Dostupné z: <https://adra.cz/jak-pomahame/charitativni-obchody/>

Charities in France, 2016. *Expat Woman* [online]. [cit. 2022-01-22]. Dostupné z: <https://www.expatswoman.com/global/features/charities-in-france>

Jak pomáháme lidem zasaženým katastrofami na Moravě a severu Čech?, 2021. *Člověk v tísní* [online]. [cit. 2022-04-25]. Dostupné z: <https://www.clovekvtisni.cz/jak-pomahame-lidem-tornado-na-morave-7876gp>

Jednorázová DMS, © 2022. *Dárcovská SMS* [online]. Praha [cit. 2022-03-20]. Dostupné z: <https://www.darcovskasms.cz/darcovska-sms/jednorazova-dms.html>

Jen díky vám můžeme pomáhat lidem v nouzi, © 2022. *ADRA* [online]. [cit. 2022-04-21]. Dostupné z: <https://adra.cz/pridejte-se/prispejte-financnim-darem/>

Karpatská nadácia, © 2021. [online]. Košice, [cit. 2022-01-22]. Dostupné z: <https://karpatskanadacia.sk/>

Kdo jsme, © 2022. *Armáda spásy* [online]. [cit. 2022-04-21]. Dostupné z: <https://armadaspasy.cz/o-nas/kdo-jsme/>

Kto sme, © 2022. *Člověk v ohrožení* [online]. [cit. 2022-04-17]. Dostupné z: <https://clovekvohrozeni.sk/kto-sme/>

KYSELÁK, Jan, 2020. *Humanitární pomoc. Dobrovolnictví*. [Přednáška] Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně Fakulty logistiky a krizového řízení: Ústav Ochrany obyvatelstva.

Leading non-government charity organizations in Russia in 2019, 2021. *Statista* [online]. [cit. 2022-01-22]. Dostupné z: <https://www.statista.com/statistics/1149179/leading-charity-ngos-in-russia/>

List of Charity Organizations In The USA, 2017. *Transparent Hands* [online]. Arlington, [cit. 2022-01-22]. Dostupné z: <https://www.transparenthands.org/list-of-top-8-charitable-organizations-in-united-states-of-america/>

Lutheran Services in America: A Thriving Network, © 2022. *Lutheran Services* [online]. [cit. 2022-04-17]. Dostupné z: <https://www.lutheranservices.org/AboutUs>

MESSINA, Rosario, 2005. *Dějiny charitativní činnosti*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství. ISBN 80-7192-859-3.

MINISTERSTVO VNITRA – GRĚ HZS ČR, 2021. *Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2025 s výhledem do roku 2030*. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR.

MSF: Médecins Sans Frontières, © 2021. [online]. Geneva, [cit. 2022-01-22]. Dostupné z: <https://www.msf.org/>

Naše projekty, © 2022. *Slezská diakonie* [online]. [cit. 2022-04-21]. Dostupné z:

<https://www.slezskadiakonie.cz/projekty>

Naše služby a programy, © 2022. *Slezská diakonie* [online]. [cit. 2022-04-21]. Dostupné z:

<https://www.slezskadiakonie.cz/sluzby>

O nas, © 2022. *Fond Vera* [online]. [cit. 2022-04-17]. Dostupné z: <https://fondvera.ru/about-us/>

O nás, © 2022a. *Karpatská nadácia* [online]. [cit. 2022-04-17]. Dostupné z:

<https://karpatskanadacia.sk/o-nas/>

O nás, © 2022b. *Člověk v tísni* [online]. [cit. 2022-04-21]. Dostupné z:

<https://www.clovekv tisni.cz/kdo-jsme/o-nas>

O projektu, © 2022. *Nový domov* [online]. Praha [cit. 2022-03-21]. Dostupné z:

<https://www.novydomov.diakonie.cz/o-projektu/o-projektu/>

O sbírce, © 2022. *Tříkrálová sbírka* [online]. [cit. 2022-03-21]. Dostupné z:

<https://www.trikralovasbirka.cz/o-sbirce/>

Okolo, © 2022. *World Vita* [online]. [cit. 2022-04-17]. Dostupné z:

<https://worldvita.ru/about>

Otcův dům na Ukrajině: Najít rodinu, 2017. *Diakonie spolu* [online]. [cit. 2022-03-21].

Dostupné z: <https://www.diakoniespolu.cz/clanky/pomoc-ve-svete/otcuv-dum-na-ukrajine-najit-rodinu/>

Our Work, © 2022a. *World Vision* [online]. [cit. 2022-04-17]. Dostupné z:

<https://www.worldvision.org/our-work>

Our Work, © 2022b. *United Way* [online]. [cit. 2022-04-17]. Dostupné z:

<https://www.unitedway.org/our-impact/work>

Počátky Slezské diakonie – rok 1990, © 2022. *Slezská diakonie* [online]. [cit. 2022-04-21].

Dostupné z: <https://www.slezskadiakonie.cz/o-nas/historie>

Pomoc po tornádu, © 2022. *Diecézní charita Brno* [online]. [cit. 2022-04-25]. Dostupné z:

<https://dchb.charita.cz/pomoc-po-tornadu>

Pomogaem pomogat, © 2022. *Rusfond* [online]. [cit. 2022-04-17]. Dostupné z:

<https://rusfond.ru/about>

Poslání a hodnoty, © 2022. *Slezská diakonie* [online]. [cit. 2022-04-21]. Dostupné z: <https://www.slezskadiakonie.cz/o-nas/poslani-a-hodnoty>

POSPÍŠIL, Václav, 2002. *Teologie služby*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství. ISBN 80-7192-748-1.

Presentation, © 2022. *Secours Populaire Francias* [online]. [cit. 2022-04-17]. Dostupné z: <https://english.secourspopulaire.fr/>

Prisons et personnes détenues, © 2022. *Secours Catholique Caritas France* [online]. [cit. 2022-04-17]. Dostupné z: <https://www.secours-catholique.org/prisons-et-personnes-detenués>

Pro Moravu, 2022. *Nadace Via* [online]. [cit. 2022-04-25]. Dostupné z: <https://www.nadacevia.cz/promoravu/>

Rozvojová spolupráce, © 2022. *Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce Charity Česká republika* [online]. [cit. 2022-04-21]. Dostupné z: <https://svet.charita.cz/jak-pomahame/rozvojova-spoluprace/>

Secours Catholique, © 2021. [online]. Paříž, [cit. 2022-01-22]. Dostupné z: <https://www.secours-catholique.org/>

Secours Populaire, © 2021. [online]. [cit. 2022-01-22]. Dostupné z: <https://english.secourspopulaire.fr/>

Slezská diakonie, © 2021. [online]. Český Těšín, [cit. 2022-01-22]. Dostupné z: <https://www.slezskadiakonie.cz/>

Sociální bydlení, © 2022. *Armáda spásy* [online]. [cit. 2022-04-21]. Dostupné z: <https://armadaspasy.cz/pomahame-vam/socialni-bydleni/>

Sociální práce v ČR, © 2022. *Člověk v tísní* [online]. [cit. 2022-04-21]. Dostupné z: <https://www.clovekvtisni.cz/co-delame/socialni-prace-v-cr>

Sociální služby, © 2022. *Charita Česká republika* [online]. [cit. 2022-04-21]. Dostupné z: <https://www.charita.cz/jak-pomahame/Doma/socialni-sluzby/>

Srdíčkové dny, © 2022. *Život dětem* [online]. Praha [cit. 2022-03-21]. Dostupné z: <https://www.zivotdetem.cz/c/projekty/>

STROHMANDL, Jan, 2017. *Metodologie vědy* [Přednáška] Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně Fakulty logistiky a krizového řízení: Ústav Ochrany obyvatelstva.

Tříkrálový koncert, © 2022. *Tříkrálová sbírka* [online]. [cit. 2022-03-21]. Dostupné z: <https://www.trikralovasbirka.cz/o-sbirce/trikralovy-koncert/>

VAŠEK, Bedřich, 1941. *Dějiny křesťanské charity*. V Olomouci: Velehrad. Knihovna charity.

Vizualizace prostoru domova, 2021. *Nový domov* [online]. Praha: Diakonie ČCE [cit. 2022-03-28]. Dostupné z: <https://www.novydomov.diakonie.cz/o-projektu/vizualizace/vizualizace/>

Volunteering, © 2022. *United Way* [online]. [cit. 2022-04-17]. Dostupné z: <https://www.unitedway.org/our-impact/work/volunteering>

Vyhlašujeme sbírku na pomoc lidem, které zasáhlo tornádo, 2021. *Diakonie Českobratrské církve evangelické* [online]. [cit. 2022-04-25]. Dostupné z: <https://www.diakoniespolu.cz/clanky/odolna-obec-a-povodne/sbirkatornado/>

Where We Work, © 2022. *Americares* [online]. [cit. 2022-04-17]. Dostupné z: <https://www.americares.org/where-we-work-countries>

Wir über uns, © 2022. *Aktion Deutschland Hilft* [online]. [cit. 2022-04-17]. Dostupné z: <https://www.aktion-deutschland-hilft.de/de/wir-ueber-uns/>

Zaměstnávání znevýhodněných, © 2022. *Armáda spásy* [online]. [cit. 2022-04-21]. Dostupné z: <https://armadaspasy.cz/pomahame-vam/zamestnavani/>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ADRA	Adventist Development and Relief Agency (Adventistická nadace pro pomoc a rozvoj)
ČCE	Českobratrská církev evangelická
ČČK	Český červený kříž
DMS	Dárcovská SMS
OSA	Ochranný svaz autorství
ŘDP	Řád diakonické práce
SMS	Short message service (Služba krátkých zpráv)
SOM	Seniorátní odbor mládeže

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Organizační členění Diakonie ČCE	34
Obrázek 2 Vizualizace prostoru domova.....	41
Obrázek 3 Plakát na ples	43
Obrázek 4 Kasička na baru	47
Obrázek 5 Vybrané hygienické potřeby	49

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Projekty Diakonie ČCE.....	36
Tabulka 2 Přehled vybraných financí jednotlivých organizací.....	38
Tabulka 3 Harmonogram plesu.....	45

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Příspěvek na sociálních sítích

Příloha P II: Rozmístění tomboly

Příloha P III: Potvrzení o daru

Příloha P IV: Plakát na Vánoční mládež

Příloha P V: Brožura - Jak na veřejnou sbírku (samostatná příloha)

PŘÍLOHA P I: PŘÍSPĚVEK NA SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH

Poděbradský SOM sdílel(a) odkaz.

19. listopadu 2021 · 🌐

Vážení přátelé a kamarádi,

Jako na každém plese, i u nás nesmí chybět bohatá tombola. Nebude to však jen tak. Výtěžek z naší tomboly totiž půjde na projekt od Diakonie ČCE Nový Domov.

O co jde?

Asi všichni víte, co je to porucha autistického spektra. S těmito obtížemi se narodí 1,5 až 2 % lidí. Kvůli tomu se řada rodin dostane do těžkých životních situací, jelikož péče o lidi, kteří mají těžkou formu autismu, je velmi náročná. A pobytových služeb, které jsou orientovány na dospělé osoby s autismem je nedostatek. Proto se Diakonie ČCE rozhodla vybudovat nový domov s profesionální péčí a tím rodinám ulehčit, jelikož často fungují ve velmi náročném, někdy až beznadějném režimu.

Nový domov vznikne jako dostavba již stávající budovy ve Stodůlkách. Centrum by mělo fungovat celý rok, každý den, 24 hodin a bude stabilním domovem až pro 9 dospělých klientů s těžší formou autismu. Dostavba je plánována na leden roku 2023. Rozpočet na tento projekt je okolo 20 000 000 Kč, přičemž se podařilo získat dotaci od ministerstva práce a sociálních věcí přes 12 000 000 Kč. Stále je tedy potřeba vybrat skoro 8 000 000 korun a to není úplně snadný úkol.

Tímto se tedy obracíme na Vás. Nejen že tento projekt můžete podpořit tím, že si koupíte lístky do tomboly, ale můžete i vyhrát nejednu z mnoha super cen. To stojí za to, ne? 😊

Pokud se o tomto projektu chcete dozvědět víc nebo projekt podpořit přímo, navštivte stránky novydomov.diakonie.cz, kde můžete projekt podpořit třeba nákupem krásného trička (dárek k Vánocům vyřešen).

Tak neváhej a doraž na náš ples, i tohle by mohl být fajn důvod, proč si jít zatančit.

Dejte nám, prosím, vědět, zda dorazíte, vyplněním tohoto formuláře: <https://forms.gle/9Z8UTrMwJu8xRkxJA>

S láskou,

Váš SOM Poděbradského seniorátu.

Zdroj: novydomov.diakonie.cz

PŘÍLOHA P II: ROZMÍSTĚNÍ TOMBOLY

PŘÍLOHA P III: POTVRZENÍ O DARU

Potvrzení o daru

V Praze dne 7.12.2021

Diakonie Praha se sídlem Vlachova 1502/20, 15500 Praha 13, potvrzuje v souladu s §15 odst. 1 a §20 odst. 8 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění, že od dárce:

Štěpán Zajíček, [REDACTED]

přijala za rok 2021 dary ve výši 7141 Kč:

Platba přijata	Výše	Variabilní symbol	Metoda platby
6.12.2021	7141 Kč	30701	Online (platební brána)

Darované prostředky byly použity na činnost organizace v souladu s pokyny dárce.

Kristina Poláčková, Koordinátor PR a FR

PŘÍLOHA P IV: PLAKÁT NA VÁNOČNÍ MLÁDEŽ

